

Taxa postală
N. 224.713-929.

Szerkesztőség
és kiadóhivatal:
Cluj-Kolozsvár, Strada
da Baron L. Pop (v. Brassai-u.) 10.
Telefon: 9-77. Előfizetési árak:
Havonta 110, negyedévre 320, fél-
évre 600, egészévre 1200 lej. Kül-
földre: Havonta 1, negyedévre 3,
félévre 6, egészévre 10 dollár. Hirdet-
ések díjszabás szerint. Az „UJ
KELET” az erdélyi és Bánsági
zsidóság egyetlen napilapja. Cik-
keink utánnomását csak a for-
rás megjelölésével engedjük meg.

UJ KELET

ZSIDÓPOLITIKAI NAPILAP

Bérmertelen
leveleket nem
fogadunk el.
Kéziratok
megőrzését és visszaküldését nem
vállaljuk. Főszerkesztő dr. Marton
Ernö. Felelős szerkesztő Jámber
F. Bukaresti szerkesztő: Hátszegi
Ernö, Str. Sf. Constantin Nr. 31.

Ara 5 lei

Péntek, 1933 febr. 10

5693. EV
SEVATH 14.

XVI. ÉVF.
33 SZÁM.

Van még boldog hely...

Meg kell hagyni: vannak még boldog helyek ezen a világon! Amikor azt olvastuk, hogy Hollandiában is föllázadt egy hadihajó legénysége, nem is csodálkoztunk. Kis zavar a békének és jólétnek ebben a Paradisomában, mit jelent ez a krízis nagy özönvizében, amelybe beleesünk? Annyit jelent mégis, hogy a világ a nyugodt és gazdag Németalföldön is levezített. Szóval mindenütt jelen van. Csak Brüsszában nincs jelen. Brüsszában ugyanis nagy felvonulásokat rendeztek az óhitű törökök, merthogy nagy dolog történt! Tiltakoztak egy törvény ellen, azait Törökországban vegyes érzelmelek fogadták, de megfogadták, mert a köztársaság törvényeit respektálni kötelesség. Nem a Korán miatt. A Korán ezt az állami keretet nem ismeri, hanem a büntetés miatt, ami kilátásban van a köztársasági törvények megszegése esetében.

Tiltakoztak a törvény ellen, amely elrendeli, hogy a minaretek erkélyéről ne hagyományosan, arabul kiáltásak Allah dicséretét, hanem törökül. Ezen nagyon fölháborodtak a jó brussai törökök, akik érzelmileg még mindig a szultánátuson esingenek és ezeket az érzelmeiket a valláson keresztül adhatnak kifejezés. Nagy tiltakozó körmenetben eseltekdték ezt meg és valósággal föllázították vele az ország más meggyőződésű lakosságát, úgy hogy maga a köztársaság elnöke, Kemal Musztafa utazott Brüsszába a vizsgálat megindítása érdekében. Törökországban nagy dolog ez, nem írnak nem beszélnek másról az emberek.

De számunkra is nagy ügy ez a brussai örömet jelent. Azt, hogy nem kell kétségbeesni. Még van egy hely a világon, egy boldog hely, ahol nem kell törődni a krízissel.

A mucsai főváros

Erdély fővárosa: kincses Kolozsvár olyan szennyben, sárban uszik, mintha nem is egy jelentős országrész centruma volna, hanem valami istenhátmogótti fészek.

A sarkokon a közlekedési rendőr egy világváros külsőségeit utánozza, a főbb utvonalakon villanytranszparenszek hullatják fényüket az uttestre, mialatt a legközelebbi mellékútcában csaknem áradatként hulláznak a szennyes hőlé, a fertőző miazmákat rejtő hóbuckák pedig fekete-detten terjesztik a náthalázat.

Valóban nem fővárosi kép ez. Ellenkezőleg: mucsai kép, ha ugyan Mucsá nem kéri ki magának, hogy eme fővárosi köztisztviselési viszonyok eredete nekij tulajdonítsák.

A városi hatóságok — úgy látszik — egyszerűen a természetre bízzák a kolozsvári uccák megtisztításának nagy művét. Majd a tavaszi napsugár végleg eltakarítja, illetőleg felszárítja a sárát — addig az adófizető polgár hadd táposson benne, ha kell — a térdéig.

De hát akkor miért van egyáltalán szükség köztisztviselési hivatalra? Miért van szükség városi vezetőségre, ha a természet és a dolgok belső törvényszerűsége anélkül is mindent rendbe hoz?

Ez a kérdés természetesen vetődik fel mindenkiben, aki elkeveredten kénytelen túrni, hogy Erdély kincses és szép fővárosa óskori viszonyok között tengődik, hogy anélkül is megfoghatott láb-belijeivel az uccákat alkalmi mocsarak módjára kénytelen végigtaposni.

A városi tanács minden bizonnyal a pénzühnyra hivatkozik, amikor az uccák elhanyagoltságát indokolni akarja.

Ez nem érv. Más városok, sőt világvárosok is pénzühnyával küzdenek, mégsem engedik, hogy az uccák feneketlen sárban és piszokban merüljenek el.

Temesváron például az uccák tiszták és rendezek. Brüsszában is. Egyedül Erdély fővárosa az, mely a mucsai köztisztviselési privilégiumát tartja fenn magának.

Am ez olyan privilégium, amelyből

Két vasuti merényletet hiusítottak meg egy napon

A bukaresti pályaudvaron és egy bukovinai vonalon kíséreltek meg merényletet

Bucuresti, február 9. A bukaresti pályaudvar főnöke arról értesítette a vasuti vezérigazgatóját, hogy a 37. számú váltónál egy hatalmas követ találtak a váltó és a sinek közé szorulva. A kö nagyságából, de különösen az elhelyezéséből teljes biztonsággal lehet következtetni arra, hogy merényletet akartak elkövetni valamelyik vonat ellen.

A vasutügyi vezérigazgató rendeleté-

re szigorúan fogják őrizni a vasuti sineket, váltókat és a biztonsági berendezéseket.

Ugyancsak tegnap a Seletin—domesti vonalon is merényletet akartak elkövetni. Inspekciós utja során a pályaudr néhány méter hosszúságban a sineket lebontva találta.

A hatóságok mindkét esetben a legérelvesebb vizsgálatot vezették be.

Kétéves moratóriumot adtak Romániának a kül- földi hitelezők

A kamatok csökkentésével akarja a még hiányzó 400 millió lejes megtakarítást elérni a kormány. Holnap reggelig feltétlenül befejeződnék a párizsi tárgyalások

Bucuresti-Bukarest, február 9. A párizsi tárgyalások, amelyeket kormánykörök érthető izgalommal figyelnek, végső stádiumba jutottak. Az eddigi eredményekről a kormánynak már pontos értesülései vannak és a párizsi delegáció csütörtök estig várta a kormánynak végső instrukcióit a tárgyalások továbbfolytatására vonatkozólag. Az eddigiek szerint a tárgyalások némely kérdésben eredménnyel kecsegtettek. Elsősorban jelentékeny sikernek lehet elképzelni, hogy a hitelezők hozzájárultak az amortizációknak hosszabb időre szóló felfüggesztéséhez.

E pillanatban a román delegáció a kamatok jelentékeny csökkentését kéri a hitelezőktől, mert a román kormány mindenáron kitart ama szándéka mellett, hogy a külföldi hitelezőkkel szemben olyan engedelményeket érjen el, amelyek a költségvetés 3 milliárdos redukcióját eredményezhetik.

A tárgyalásokat holnap reggelig feltét-

lenül befejezik. Ma a belügyminisztériumban a kormány tagjai tanácskozást folytattak, hogy a párizsi delegációnak az utolsó instrukciókat megadják.

Madgearu egyébként a tegnapi minisztertanácsban ismertette a párizsi tárgyalások eredményeit. A külföldi hitelezők megértéssel fogadták a román kormány javaslatát és a külföldi adósságok fizetésére sikerült kétéves moratóriumot kapni. A moratórium révén

a kormány 2 milliárd 600 millió lejt takarít meg

és újabb intézkedésre van szükség ahhoz, hogy még 400 millió lejjel csökkenthesse költségvetését. A külföldi adósságok szelvényeinek beváltására a hitelezők csak egy negyedévi haladékot adtak olyképpen, hogy a január elsején esedékes volt szelvényeket csak áprilisban kell beváltani. Ha az állam pénzügyi helyzete időközben meg fog javulni, úgy a fizetések határidejére újabb tárgyalásokat fognak kezdeni.

nem kérünk. Nem kérünk mint polgárok és nem kérünk mint büszke — „fővárosiak”. Tisztaságot kérünk.

Ford és az aranykor

Ford egy új aranykort jósol a mai szegénykor emberének.

S teszi ezt olyan optimizmussal, amely vakmerőnek épügy mondható, mint hártartalannak.

A jóllakott milliárdosok fölényével jelenti ki, hogy a mai viszonyok nem is olyan rosszak, mint általában mondják. Fordnak igaza van, ha ezt a kijelentést magára és néhány szerencsés társára vonatkoztatja.

Kérdés azonban, hogy a tízmillió amerikai munkanélkülinek ugyanolyan véleménye van-e a mai viszonyokról, mint neki?

Telt gyomorral és telt pénzeszekrények mellett könnyű optimistának lenni, még könnyebb felületes jóslatokba bocsátkozni.

Bizonyos vonatkozásban azonban mégis igaza van Fordnak.

Igaza van, amikor azt mondja, hogy a gépek sohasem fosztottak meg munkáso-

kat kényerüktől, sőt ellenkezőleg, számtalan új kereseti alkalmat teremtettek.

A gépek valóban ártatlanok a mai borzalmak feldézésében.

Senkisémm állítja, hogy a gépekben, a technika szédületes vívmányaiban van a hiba. A hiba a gépek egyeduralmában, tehát azokban van, akik a gépkultúra minden személyes előnyét élvezik anélkül, hogy a gépek közvetlen kiszolgálói, vagy a munka rabszolgáival törődjenek.

A gép mindig szolgálja lesz az embernek és sohasem ura — mondja Ford.

A valóságban azonban úgy áll a dolog, hogy a gépeknek vannak urai és vannak rabszolgái.

Ford az urai közé tartozik s mint egy ilyen nagyhatalmu ur, a maga előnyeit és kiváltságait összetéveszti a gép rabszolgáinak, nyomorultjainak és elesetteinek kiszolgáltatottságával.

A jövő feladata éppen az, hogy a gépnek minden a munkában érdekelt ember ura és ne rabszolgája legyen.

Ha ez bekövetkezik, akkor valóban helyes a Ford jóslata, mely szerint egy új aranykor virrad az emberiségre.

De ehhez nemcsak a gépkultúra még szédületesebb arányokban való fejlődése szükséges, hanem szociális átalakulás is.

VILÁG TÜKRE

Influenza

Az állítólag Amerikából Európába átplántált spanyolnátha egyre erősebb mérveket ölt. A tavasziasra fordult időjárás, a köd, a fölzótt talaj valóságos örökök, támadó veszedelmei az embernek. Reinhard német orvosprofesszor fölhívásban fordul most a háztartások vezetőihez, arra kérve őket, hogy megbetegedés esetén alkalmazzanak olyan eszközöket, amelyeket könnyen lehet házilag is alkalmazni. Első föltétel minden hűlésszerű megbetegedésnél, hogy orvos állapítsa meg a diagnózist és ugyancsak orvos ellenőrizze a betegség lefolyását.

A fertőző garathurtnál, amely rendszerint lázzal jár és amely a közérzést zavarja és főleg fejfájásban és étvágytalanságban jelentkezik, lehetőleg már az első stádiumban nyálkaoldó szereket alkalmazunk. Igyny langyos alkáli vizet, kamillateával öblögtessük szánkát és bizonyos körülmények között jó, ha orunkat is öblögtetjük ezekkel a szerekekkel.

Nyelési zavarok esetén mentolos preparátumok alkalmazása a leghelyesebb. Ezeket természetesen időről-időre az orvos rendeli. Sok esetben nedves, meleg pakkolások a nyak körül, az arcon és gözölgések a fejen már első nyomait el tüntetik a betegségnél. Ha ez nem történik meg, gyakran előfordul, hogy hosszú ideig visszamarad egy száraz köhögés, ami sok esetben makacsul tartja magát és átszarmazik a légesőre és a gégefőre

Ebben az esetben ki kell kapcsolni az összes ártó izgalmat, így nem szabad sietve járni, nem szabad hangosan beszélni, nem szabad sportolni, egyáltalában semmi olyasmit nem szabad eszeledni, ami összefügg a mély lélegzéstéssel. Különösen vigyáznunk kell zárt helyen a mély légzéstől, mert hiszen a mikrobák az ilyen helyen tanyáznak leginkább

Ha már meg van támadva a légeső és a gégefő, jó, ha forró cukrosvizet iszunk, vagy tejet cukorral, vagy mézzel, ami a görcsös köhögést enyhíti. Csak abban az esetben használjunk bóditó orvosságokat, ha a köhögési rohamok lépnek fel. Gyermekeknel azonban még ebben az esetben se adjunk gyógyszerket. Mindenképpen lényeges azonban, hogy a nyugalomban és egyenletes meleg mellett pihenjünk. Ez egyike a legfontosabb eszközöknek, amivel felvehetjük a harcát a makacs betegséggel.

A német tudósok általában az individuális higiénét ajánlják és pedig a szó legtágabb értelmében, nemcsak azért, hogy az ember önmagát védje, hanem hogy ne legyen a betegség forrása mások számára. Annak a tudatában kell élnie, hogy sokkal jobb megelőzni egy betegséget, sokkal könnyebb is, mint gyógyítani.

Minden higiénikus viselkedésnek első föltétele, hogy rendszeresen és gondosan ápoljuk testünket. Minden étkezés előtt meg kell mossuk kezünket, nehogy csirákat szarmaztassunk át az ételbe. Naponta több ízben tisztogassuk fogainkat, mert a száj utján könnyen juthatnak betegségszirák a test legtávolabbi organumaiba. Jólteszi mindenki, ha fogazát időnként megvizsgáltatja fogorvossal, aki minden kezdődő romlást eltávolít. A káros fogak tudvalevőleg bizonyos bacillusok legkedvezőbb talaja.

Mint hogy tapasztalat szerint a gyöngybeteg leginkább esnek áldozatul fertőző betegségeknek, ügyelni kell, hogy ezek az egyének szervezetüknek megfelelő táplálkozásban részesüljenek. A táplálék előkészítésében természetesen szintén nagy szerepet kell, hogy játsszon a tisztaság. Mindennél fontosabb

azonban a lakásnak a tisztasága és jó szellőztetése. Öröködnünk kell azon, nehogy por rakodjék le a lakás valamelyik részében. Olyan helyiségekben, ahol sok ember közlekedik, a padlót fertőtlenítő szerrel kell tisztítani. Ahol telefon van, ott a kagylót naponta meg kell tisztítani valamilyen dezinfekciós szerrel.

Az embereknek betegségre való hajlamosága különböző. Vannak olyanok, akik a betegség csirait magukban hordják anélkül, hogy ők maguk megbetegnének, ellenben arra képesek, hogy átviszák a betegséget alkotó elemeket másokra. Az ilyen bacillus-hordozókat nem lehet könnyen megismerni. Ezért leghelyesebb, ha spanyoljárvány idején a beteglegelőjárókat lemondunk. Nem kell máskülönben sem sokat vizitálni ilyen időkben, mert öntudatlanul is átviszük vagy átadjuk a járványt egymásnak.

Ott, ahol sok ember kerül össze, megvan az alkalom a fertőzésre. A betegség közvetítői: a beszéd, a köhögés és a tüsszentes. Az infekció veszélyének lehetősége tehát adva van ott, ahol sokan összegyűlnek. Ha ezt megvizsgáljuk, követelemi fogjuk járványok idején az iskolák bezárását. Nemcsak azért van erre szükség, hogy a gyermekek ne fertőzzék meg egymást, hanem arra is, hogy utközben meg ne hüljenek. A legtöbb országban minden járvány bejelentendő a tisztiorvosnak, úgy, hogy hivatalból is megtörténnek a megfelelő intézkedések. Az influenzánál azonban ez a kötelezettség nem áll fenn, így hát mindenki saját hatáskörében igyekezzék azon, hogy a betegséget lehetőleg korlátozza és elszigetelje.

Influenzáris időkben mindenki, még az is, aki egyébként nem sokat törődik szervezetével, a legkisebb bágyadság, vagy elgyengültség esetén figyelje meg alaposan önmagát, mert nem tudhatja, vajjon muld rosszullétről van szó, vagy pedig a járvány előhírnökéről. Nyomban menjünk orvoshoz és ügyeljünk, nehogy túlterheljük, vagy túlfeszítsük erőinket. A légső legenyhébb hurutja, a látszólag legkisebb emésztési zavarok, fejfájás, vagy reumatikus fájdalmak első jelei annak, hogy a járvány megfogta az embert.

Aki tehát meg akarja előzni a nagyobb bajokat, tegye meg azokat a házi intézkedéseket, amiket Reinhard professzor előir és hívasson azonnal orvost, mert csak így tud megmenekülni a bajtól és csak ilyen módon képes arra, hogy másokat ne fertőzzön meg.

Keresztények a zsidó fronton. Irta: Dr. N. M. Gelber, fordította: Dr. Kupfer Miksa. A zsidó történelem legérdekesebb fejezeteit tárja fel ez a pompás könyv. Tizenhárom rendkívül érdekes monográfia a történelem azon keresztény alakjairól, tudósokról, írókról, fejedelmekről és diplomatákról, akik páratlan odaadással küzdöttek a zsidó nép jogaiért és szebb jövőjéért. Palesztina felépítéséért, olyan időben, amikor ezt maga a zsidó nem akarta. A könyv ára fűzve 90 lej. Kaptható az Uj Kelet könyvszálvában.

Az Uj Kelet könyvjegyzéke

Körmendi: Ind. 715	32 L
Szenderkényi Anna: Felszabadultak	32 L
Emil Ludwig: Mussolini	57 L
II. Miklós cár bizalmas levele: Szerelmem és tragédiám	56 L
Heltai: Életke	67 L
Károly Sándor: Az 500.ik emelet	40 L
B. Russel: Kína	90 L
Kassák Lajos: Angyal föld	65 L
Jarnó József: Börtön	40 L
Komor András: Fischmann S. utóda	48 L
Wells: A láthatatlan ember	32 L
Julien Green: Adrienne	44 L
Móricz Zsigmond: Forró mezők	44 L
Sinclair Lewis: Wren urunk	44 L
Sherwood Anderson: Tar	44 L
Paul Bourget: A lelkiismeret	44 L
Katajev: A sikkasztók	44 L
Krudy Gyula: Boldogult urfikoromban	44 L
Szinyai Zoltán: Aranykarika	44 L
Bojer: A nagy éhség	44 L
Bibó Lajos: Kételkedő szerelem	44 L
Heltai Jenő: Almokháza	44 L
Smeljev: A pincér	44 L
Undset: Tavasz	44 L

Junian előadást tartott Temesváron a lejről és saját parasztpártjáról

„Ujból meg kell állapítani a lej értékét“. Junian nem akar inflációt, csak reális pénzügyi politikát

Timisoara-Temesvár, február 9. Valóságilag rekordközönség előtt tartott tegnap este beszédet Junian volt miniszter, a nemzeti parasztpárt disszidense, a restabilizáció elvének lelkes hirdetője. Az új politika hatalmas termeteljesen megtelet, mintegy ezerötszáz szorongtak a teremben és a karzatokon, igen szép számmal jöttek hölgyek is meghallgatni az egyébként száraznak ígérkező gazdasági és pénzügyi fejtegetéseket.

Junian az előadói pódiumon Junian megjelenését a dobogón dörög taps fogadta, a miniszterviselt férfiú azonban csakhamar igazi professzoros fejtegetésekbe kezdett, sürün tüzdelve beszédét citátumokkal, de a száraz pénzügyi téma állandóan az élet véres valóságába kapcsolódott, úgy hogy a közönség többször szakította félbe az előadást lelkes tapsokkal.

Tartózkodott attól, hogy beszéde programbeszéd legyen, pártjáról semmit nem mondott, ellenben az érvek tömegével ostromolta és támogatta a stabilizációt, mely szerinte egészen magasán történt.

— A világ nem hisz az aranyfedezet mindenhatóságában, a pénzügyi és gazdasági krízisek megrendítették a hitet minden vonalon, a gazdasági és pénzügyi betegségekben szinylődő emésztés megrendülve kutatja a gyógyszer, mely a lázt meggyógyíthatná. Természetes, hogy nemzetközi kísérletek történnek nemzetközi szanálásra és valóban ezek a nemzetközi kísérletek igen jelentős erkölcsi eredménnyel is jártak, de gyakorlati értékük a nullával egyenlő.

— Az a kérdés, vajjon a román baj, a román gazdasági válság csak a nemzetközi bajokkal együtt oldható-e meg, az a kérdés, vajjon szanálásunk nem különíthető-e el a nemzetközi szanálástól, az a kérdés, vajjon várunk kell-e és várhatunk-e addig, amíg az egész világ baját megoldják? Maga Rist jelentette ki, hogy a mi bajunk speciális román baj, ő mondotta azt, hogy a világkrízis jelenlegin felül Romániában még külön krízisjelenségek vannak: a bankkrízis és a hitelkrízis. Ebből következik, hogy a mi bajunk speciális baj, hogy a megoldást függetlenül kell keresnünk a világgazdasági krízis megoldására irányuló kísérletektől. Nem tudjuk mi lesz az eredménye a most folyó pénzügyi tárgyalásoknak, de nem engedhetünk el annyit, hogy költségvetésünk egyensúlyba kerüljön. Nálunk a gazdasági és pénzügyi válság magva abban rejlik, hogy a javak értéke, helyesebben ára katasztrofálisan esett. Ebben hangsúlyozódik a stabilizáció eltévesztett hatása. A pénzügyet igen magasán stabilizáltuk és ezt most vissza kell csinálni, a lej restabilizálni kell, azaz értékét újból megállapítani, még pedig a reális értékben.

„Nem infláció, hanem igazság...“

— Mikor a pénzügyet stabilizálták, csak a pénznek egyféle értékét tartották szem előtt. Holott a helyes stabilizációnál a pénznek mindkétféle értékét szem előtt kell tartani. Az egyik értéke a pénznek a belső vásárlóereje, a másik értéke, hogy miként lehet külföldi értékre becserelelni, mennyi külföldi pénzt adnak érte. Csak a külföldi csereértékkel való viszonylatát vették tekintetbe és nem vették számításba azt, hogy ez a lejnek nem volt valóságos értéke, mert a pénzügynek külföldi magas árát mesterségesen tartottuk, nyolcmilliárd lejünkbe került ez a nivó. Ez a nivó, mely aztán a legártalmasabban érezte hatását. Okozta azt, hogy a javaknak az értéke alászállott és a tehetetlenségnek, a lustaságnak, rosszindulatú és káros teaurálásnak csinált konjunkturát. Aki két évig tartotta a szalmazsákban a pénzt, kétszer annyit vehetett érte, kockázat és munka nélkül jutott javakhoz. A nemdolgozók kategóriájának meggazdagodását vonta maga után a magasán stabilizált pénz. A stabilizációnak, már mint a helyes stabilizációnak a kamatok hanyatlását, a jövedelmek emelését, a gazdasági élet vérkeringésének felfrissülését kellett volna hoznia, ehelyett mindennek ellenkezőjét hozta.

— A pénz vissza kell hozni valódi értékére, amely két centimesnél nem volt több, le kell szállítani a mesterséges

nivóról, melyre emelték. Ez majd meg-hozza azt, amit joggal várunk és amit fentebbiekben vázoltam. Ez nem infláció, ez reális pénzügyi politika, ez az igazság inaugurálása. Ismét meg kell állapítani a fizetési eszközünk kurszát, még pedig az akkori valódi értékében. Helytelen, de mint kiderült, törvényellenes is, konverzióval kísérletezni, a restabilizáció mehozza a termények, a javak árának emelkedését, amikor az adósságát mindenki ki fogja tudni fizetni, mert ad ötször annyit a kapott pénzért, mert javai is lényegesen emelkednek értékükben. A hitelezők jól járnak, mert a fedezet értéke nagyobb lesz, a bankok fizetéképesebbek lesznek, viszont

a betétesek például, ha kisebb értékű pénzhez, de mégis pénzükhöz jutnak. Tisztviselők fizetésének leszállításával nem lehet ezeket az eredményeket elérni, mert a költségvetésnek megvan az a háttára, melyen alul szállítani már nem lehet.

Közel két órán át fejtegette Junian a pénz restabilizálásának szerint gazdaságilag helyes és a pénzügyi káoszról egyedül kivezető utját, kifejtette abbéli véleményét is, hogy a restabilizáció külföldön nem tallálya komoly ellenzésre. A közönség hosszasan és lelkesen ünnepelte Juniant, mikor befejezte előadását.

„Az én pártom radikális parasztpárt“

Előadása után az újságírók előtt az alábbi nyilatkozatot tette Junian:

— Én nem távolodtam el a parasztpárttól, a parasztpárt távolodott el az eredeti programtól. Pártomnak rengeteg híve van máris, a vidékeken, ahol járok, őszinte és nagy lelekésedéssel fogadnak. Az én pártom az ugynevezett radikális parasztpárt, míg a nemzeti parasztpárt a reakció felé sodródik. A kapitalizmus megmentésében téves uton jár, amely uton én nem akarom követni. Visszatérek a demokratizmus emlíhez, az eredeti parasztpárti programhoz...

Az üldöző torpedóflottilla már teljes gyűrűt vont a lázadó holland hadihajó körül

Hága, február 9. Egész Hollandiában és a hollandindiai gyarmatokon nagy izgalommal várják a Héttartományi körkálóról érkező híreket. Nem lehet még tudni, mi lesz a lázadó matrózok hajójával, mert abban az esetben, ha a zendülők

meg nem adnak magukat, a kormányzat el van szánva a hadihajó feloldozására. Az üldöző torpedóflottilla már teljes gyűrűt vont a körkálóról Sibirut sziget közelében.

Meller Rózsi, az „Irja hadnagy“ szerzője szerelmi okok miatt koholta ki az ellene elkövetett merényletet

Bécs, február 9. Meller Rózsi író, az „Irja hadnagy“ szerzője hosszabb rendőri faggatás után beismerte, hogy a sebeket ő maga ejtette magán s a merényletet koholta. Az író nem akar felvilágosítást adni afelől, miért állította, hogy politikai merényletet követtek el ellene.

Rendőrségi közlés szerint Meller Rózsi koholt merényletének szerelmi indí-

tói okai vannak. Nemrég összeveszett udvarlójával s ez annyira szívére vette az összekülönbözést, hogy az emeletről levelette és összezúzta magát. Meller Rózsi vissza akarta szerezni udvarlóját rokon szenvét s ezenfelül ugyanabban a körhöz akart jutni, ahol udvarlóját kezelik. A szenciaciót keltett ügynek ez az újabb fordulata még szenciaciósbab érdeklődést vált ki széles körökben.

Közel ötmilliárd lejjel aktív az elmúlt év tizenegy hónapjának külkereskedelmi mérlege

Az előző évvel szemben több mint harmincszázalékkal csökkent Románia külső kereskedelmi forgalma

Bucuresti-Bukarest, február 9. A pénzügyminisztérium statisztikai osztálya közzétette az 1932. év első tizenegy hónapjáról szóló külkereskedelmi mérlegét. A tizenegy hónap külkereskedelmi mérlege 4.478.336.000 lej aktívumot mutat ki. Az import értéke 10.537.739.000 lej volt, az export értéke pedig 15.016.075.000 lej. Az 1931. év ugyanezen időszakában az aktívum 5.779.398.000 lej volt, az import értéke pedig 14.7 milliárd lej, az export értéke pedig 20.5 milliárd lej tett ki. Vagyis külkereskedelmi forgalmunk az 1932. év első tizenegy hónapjában az 1931. év ugyanezen időszakával szemben több, mint 30 százalékkal csökkent.

A külkereskedelmi mérleg a következő államokkal szemben volt erősen aktív: Anglia, Ausztria, Belgium, Bulgária,

Dánia, Franciaország, Görögország, Olaszország, Jugoszlávia, Hollandia, Spanyolország, Magyarország, Egyiptom és Palesztina.

Erősen passzív a külkereskedelmi mérlegünk a következő államokkal szemben: Csehszlovákia, Svájc, Németország, Lengyelország és az Egyesült Államok. Angliával szemben 940,9, Magyarországgal szemben 594, Hollandiával szemben 544,9, Ausztriával szemben 501 millióval aktív külkereskedelmi mérlegünk az év első tizenegy hónapjában.

Németországgal szemben a külkereskedelmi mérleg 570,8, az Egyesült Államokkal szemben 314,2, Lengyelországgal szemben 256,3 Svájccal szemben pedig 274,5 millió lejjel passzív külkereskedelmi mérlegünk.

A szilágysági „Mera“ autóbusz-vállalat

1933 január 5 től

mindennap kétszer indít járatot az eddigi egy járat helyett

C'uj—Huedin—Clucea—Simleul Silvaniei—Ză'au közzét,

I. járat indul Clujról 8.30 órakor, érkezik Szilágysomlyóra 12.30 és Zilahra: 13.30 órakor. Tasnádra 15.15, Nagykárolyba 16.15 órakor.

II. járat indul Clujról 15.45 órakor, érkezik Szilágysomlyóra 19.35 és Zilahra: 20 órakor.

Kényelmes utazás. Pontos közlekedés. Fűtött új kocsikkal. Indulás Clujról a főposta melletti autóbusz állomástól.

Cluj-Ko let tud.) N proklamál meg a kül kormány nem éri zeti-parasz bizonyíték mánypartit az ostrom zatok a m kon: azok élethalál nusok és most vála hogy miér telen elők

A moska ke a legé zéceikk k marai ale Ionel köz a párteln tozik. Pop

„Bizalm Ionel. — meggyőző gető pre elibünk t nyekkel, tessél iga

az ostr politik célokka vargás De nem l ylen alja many jó lyen véle izgatassa rencsetle szempont nek léte vehettük nemzeti mellőzés igazolni az orszá tól, hog lehet en szág éle A kö érvelés száelnie gessze f zott tör az orsz ez azt a régi multat.

A ha tartja — „Az állapot tórságo észrevé hetnek híz pol jaitól“ A P politiká hogy I nyét t

Buc delybe mánypl romáll temi ta latkoz megáll moly tot“ a bukar kel re ménye től va zólt a határo rendk Anná megtő amí met

Kormánypárti képviselők feltűnést-keltő nyilatkozatai az ostrom-állapotról

Ki felelős az ostromállapotért: a nemzeti parasztpárt, vagy a kormány? A Dreptatea Gogát és Juniant okolja az ostromállapot életbeléptetéséért

Cluj-Kolozsvár, február 9. (Az Uj Kelet tud.) Nehány nappal az ostromállapot proklamálása után egyre-másra jelennek meg a különböző nyilatkozatok. Hogy a kormány az ostromállapot kérdésében nem érzi maga mögött teljességgel a nemzeti-parasztpártot, annak legeklatásabb bizonyítéka, hogy igen tekintélyes kormánypárti képviselők nyilatkoznak most az ostromállapot ellen. Ezek a nyilatkozatok a mosakodás jellegét viselik magukon: azok a képviselők, akik annakidején élethalál harcra foltattak az avereskánusok és liberálisok ostromállapota ellen, most választói előtt magyarázkodnak, hogy miért szavazták meg a kormány hirtelen előkapott törvényjavaslatát.

Dr. Pop Ionel vezércikke
A mosakodó nyilatkozatok között egyike a legérdekesebbeknek az, amelyet vezércikk keretében tett dr. Ionel Pop kamarai alelnök a Patria hasábjain, dr. Pop Ionel közeli rokona Maniu Gyulának és a pártelnök közvetlen környezetéhez tartozik. Pop Ionel a kormánypárti képviselő

lök lelkiállapotáról ír, amikor a kormány váratlan gyorsasággal a rendkívüli intézkedések megszavazását kérte tőlük. A képviselők még nem felejtették el az 1928-ig tartott szerencsétlen helyzetet és azokat a harcokat sem, amelyeket annyi éven keresztül folytattak a rendkívüli intézkedések ellen. Váratlanul azt kérték tőlük, felejtsek el mindezeket és szavazzanak meg egy javaslatot, mely elfojtja a lelkek szabadságát.

Ionel Pop ezután az okokat keresi, amelyek a kormányt erre a lépésre késztették. Igyekszik rámutatni arra, hogy az ország nyugalmát úgy jobb, mint baloldali zavargók fenyegették. Az események olyan gyorsan következtek egymásután, hogy a képviselőknek nem volt lehetőségük a helyzet analizálására, vagy hogy más megoldást javasoljanak, hanem a kormányba vetett bizalom alapján adták oda szavazataikat, vita és személyi meggyőződés lehetősége nélkül.

hogy az intézkedés teljesen felesleges volt.

Averescunak ez a visszaemlékezése vegyes érzelmeket keltett politikai körökben. Averescu sohasem bizonyult kiméletes kormányelnöknek és ez előtt egyáltalában nem tiltakozott az ostromállapot ellen. Amit az is igazol, hogy az emlékeztetés ostromállapot proklamálásakor ezrével osztották ki a kényszermunka-büntetéseket a sztrájk vezetőinek.

Goga és Junian a felelős?
Érdekes dolgokat közöl a Dreptatea, illetőleg annak ujonnan szerződtetett főszerkesztője: C. Gongopol. Gongopol kijelenti, hogy az ostromállapot proklamálásáért Goga Octavian és Grigore Junian felelősek.

Az első azért, mert kijelentette, hogy forradalom előtti korszakban élünk, a másik pedig azért, mert a bizonytalanság létezését propagálta. Ezzel kapcsolatban

A román politikai élet altalaja

„Bizalmi szavazat volt — írja Pop Ionel. — Mi elfogadtuk vita és a személyi meggyőződés lehetősége nélkül a fenyegető premisszákat, amelyek a kormány elibünk tett. Nem volt lehetséges, hogy tényekkel, vagy hideg logikával következtetéssel igazoljuk, miszerint

az ostromállapot gondolata a román politika altalajából született egyéb célokkal, mint amelyek a legutóbbi zavargások miatt váltak szükségessé. De nem is gondolhattunk arra, hogy milyen aljasul játszottak volna ki a kormány jóindulatát és éberségét. Bármilyen véleménnyel lennénk is arról, akit igaztással gyanúsítottak, bármilyen szerencsétlennek minősítünk az ország szempontjából a rejtett hálózóvést, melynek létezését nem is lehet tagadni, nem vehettük és nem vehetjük tudomásul a nemzeti érdekeknek ennyire nyilvánvaló mellőzését. Reméljük, hogy az események igazolni fogják bennünket és megmentik az országot az erkölcsi megrázkódtatástól, hogy mindenki meggyőződjék, nem lehet ennyire frivol játékot üzni az ország életével.

A kormányban azonban — folytatja érvelését Ionel Pop — nem szabad visszaélnie a parlament bizalmával és függessze fel ezt a nehéz szívvel megszavazott törvényt, mielőtt a veszély elvonul az ország felől. Mert ha nem teszi ezt, ez azt jelentené, hogy eldobta magától a régi párt ideológiát és visszaállítja a multat.

Maniu véleményét közli Pop Ionel?

A hat hónapot mindenesetre soknak tartja — Pop Ionel és végül így ír:

„Az árnyék mögött amelyet az ostromállapot vet az alkotmányos alapokra háttérként nyer minden politikai kaland: észrevétlenebbül, de bátrabban működhetnek a politikai kalandorok. Ugy is nehéz politikai életünket ez „éjszaka lovagjaitól“ megtisztítani...“

A Patria cikke nagy szenzációt keltett politikai körökben. Sokan azt állítják, hogy Ionel Pop vezércikke Maniu véleményét tükrözi vissza.

Zane képviselő feltűnő nyilatkozata

Bucuresti, február 9. De nemcsak Erdélyben, az ország többi részében élő kormánypárti képviselők is különös hangú nyilatkozatokban kommentálják az ostromállapotot. Így Zane Grigore jasi egyetemi tanár, jasi többségi képviselő is nyilatkozott az egyik jasi napilapban és megállapította, hogy „Egyetlen egy komoly ok sem igazolja az ostromállapotot“ annál is inkább, mert „a ploesti és bukaresti zavargásokat“ békés eszközökkel rendezték. Zane szerint sem az események, sem pedig esetleges zavargásoktól való félelem, amit a kormány nem köztölt a parlamenttel, hogy ez a kormány határozatát felülbírálja, nem indokolja a rendkívüli intézkedések életbeléptetését. Annál is inkább, mert néhány valóban megtörtént rendezésnél, mint amilyen két jasi háznak a moldovai metropolita jóváhagyása mellett való

szétrombolása volt, egyetlen intézkedést nem fogadtak el, és még a normális törvényeket sem alkalmazták.

Zane professzor a pártot mentesíteni akarja a felelősség alól, amelyet teljes mértékben a kormányra hárít. Mert a nemzeti-parasztpárt — mondja Zane — elsősorban a közszabadságok védelmére alakult.

A párt, vagy a kormány?
Nyolc választáson jelentünk meg a nép előtt és a szabadságjogok hangoztatásával kértük szavazataikat. Eppen ezért

az ostromállapotot nem a pártnak, hanem csak a kormánynak kell tulajdonítani. A jelenlegi kormányt pedig nem szabad összetéveszteni a pártvezetőséggel,

amely nekünk felelősséggel tartozik, mert a kormányban nem foglal helyet sem Maniu, sem pedig Mihalache.

Igy szól Zane professzor érdekes nyilatkozata, amely valahol azonban mégis sántít. Az, hogy Maniu és Mihalache nem tagjai a kormánynak, korántsem jelenti azt, hogy a nemzeti parasztpárt vezetőisége nem felelős az ostromállapotért. Tudunkkal ugy Vaida, mint a kormány többi tagjai vezetőserepet visznek a nemzeti parasztpárt élén. Ha pedig ez a kormány olyan törvényt szavaztatott meg, amellyel a párt vezetősége nem azonosíthatja magát, hogyan szavazhatta meg mégis a többség ezt a törvényt?

Averescu és az ostromállapot
Érdekes visszaemlékezéseket közöl ma Averescu marsall az 1920-ban életbeléptetett ostromállapotról. Tudvalevő, hogy 1920-ban volt a nagy vasutasztrájk, amelyet a „vaskezü“ Argetoianu fojtott vérbé.

Ezzel kapcsolatban írja Averescu a következőket:

„A király nagyon aggodott a sztrájk kitörése miatt és az volt a véleménye, hogy erőszakos eszközökhöz kell folyamodni, amelyek közül elsősorban az ostromállapot proklamálását tartja szükségesnek.

— Ha szükség lesz rá, Felső, akkor igen — mondtam a királynak —, de azt hiszem, nem lesz rá szükség. Az volt az érzésem, hogy megnyugodott. Véletlenül egy szerdai napon Kisenevben kellett lennem, ahol politikai megbeszélést készítettünk elő. A megbeszélésnek nem volt különösebb fontossága, de nem akartam hiányozni éppen a sztrájk miatt, amelynek éppen Beszarábiában kellett kirobbannia.

Elutazásomkor ellenjegyeztem az ostromállapotról szóló királyi dekrétumot és átadtam a belügyminiszternek (Argetoianunak) azzal, hogy nyujtsa be az uralkodónak, de csak akkor, ha a helyzet súlyosabbá válik és valóban szükség lesz erre az intézkedésre, amelyet akkor is és ma is a gyengeség jelenek minősítettek. Amikor Kisenevbe érkeztem, közölték velem azt az ujságot, hogy az ostromállapotot elrendelték.

A későbbi események beigazolták,

Premiér! Premiér!

CORSO MOZGÓ
PéNZ áll a háZHOZ

zenés vigjáték.
Főszereplők:

**Ivan Petrovich,
Felix Bressart,
Theodor Loos,
Grell Theimer**

a Dimineata megkérdezi, hogy ha így áll a helyzet, miért nem közölték ezt a törvény indokolásában is? Goga Octavian, aki nem tudta, hogy a törvényt éppen ő ellene hozták, megszavazta a javaslatot. Junian úgy látszik hamarabb észrevette, hogy ellene irányul az egész és a javaslat ellen szavazott. Mindenképpen — mondja a Dimineata — a törvényhozási titkai sok szenzációt rejtenek. Ki hitte volna, hogy azok a törvények, amelyeket a kormány szavaztat meg, alapjában véve az ellenzék művei?

Az új egyházi rend bevezetése miatt egész Törökországban vallási zavargások ütöttek fel fejüket

Számos papot letartóztattak. Kemál szerint a zavargások oka nem vallási, hanem nyelvi ellentét

Berlin, február 9. Konstantinápolyi jelentések szerint egész Törökországban nő az új egyházi rend ülésségeinek száma. Számos papot a hatóságok kénytelenek voltak letartóztatásba vetni. A lelkészek több helyen a hatóságok ellen izgatják a népet. Kemál pasa köztársasági elnök személyesen vett részt a brusszai zavar-

gások kivizsgálásában. Kemál visszatérése után Angorában környezetének kijelentette, hogy a zendülések forrása nem vallási, hanem nyelvi ellentét.

Most újlag megszigorították annak a rendeletnek végrehajtását, hogy a papok csak török és ne arab nyelven imádkozzanak.

Angliában már a halottakat sem lehet eltemetni az influenzajárvány miatt

Németországban is halálos áldozatai vannak a járványnak

London, február 9. A walesi Ferndaleben napokig nem tudták a halottakat eltemetni, mert az influenzás időben senki sem vállalkozott sírok megásására. A városka állandóan alkalmazott sírásói mind annyian kórházban fekszenek influenzában.

Egyidejű jelentés szerint Pentonville letartóztatási intézetében az elítéltek kö-

zül több mint kétszázan betegedtek meg influenzában. A betegeket a fogház teljesen elkülönített szárnyában helyezték el, mert a rabkórházban már nincs hely az újabb influenzások számára.

Berlin, február 9. A rajnavideki Wupper völgyben 4 nap alatt több mint kétszáz halálos áldozata volt az influenzajárványnak.

Ganz Ábrahámné

KöSzer szakácskönyve

ismét kapható az UJ KELET könyv-
osztályánál

Ara 180 lei

Panamával vádolta meg Madgearut a kamarában egy lupista képviselő

A tisztviselői fizetések redukciónak izgalmas vitája. Mayer Ebner beszéde az allampolgársági kérdésben

Titulescu és Mihalache Genfbe utazott

Bucuresti-Bukarest, február 8. A kamara ülésén Ghiurescu gheorghista szóvá teszi, hogy hétfőn bizonyos ügyben kérdést intézett a pénzügyminiszterhez, aki nem is válaszolt interpellációjára. Ezért azt most újból elmondja, mert Madgearu miniszter akkor egyszerűen csak elhagyta a termet.

Madgearu ekkor indulatosan felugrik és azt kiáltja: — Azért hagytam el akkor a termet, mert Párizsból hívtak telefonon magasabb állami érdekek szövegezték el. A képviselő ur eljárását nem tudom kvalifikálni. Nem lehet trivális módon inzultálni azt, aki az ország érdekében fáradozik.

A képviselő ur neveletlen, otthon nem tanulta meg az illendőséget. Erre óriási zaj és tumultus keletkezik és az elnök kénytelen felfüggeszteni az ülést, mert a miniszterek elhagyják a termet.

Madgearu erkölcsi autoritása

Ujra kezdés után Ghiurescu a következőket mondja: — Önnek, Madgearu ur nincs erkölcsi autoritása, mert saját neve alatt szállított az államnak.

A pénzügyminiszter ekkor felingerülve felugrik a helyéről, kétszer ezt kiáltja Ghiurescu felé: közönséges rágalmaszó!

A többség pedig kórusban kiált: Rendre, rendre!

Madgearu ezután elmondja, hogy a pénzügyminisztérium állandóan éjjel 11—12 óráig dolgozik s így igazán nem tudhat minden hozzáintéztett interpellációra rögtön válaszolni. Fontosabb teendők is vannak.

Scridon gogista elmondja, hogy Bucurestben az adókövetéseknél nagy vizsgálatok, spekulációk és panamak történtek. Sürgős intézkedést kér.

Az erdélyi tisztviselők elégedetlensége

Ghimbesan lupista kijelenti, hogy az erdélyi tisztviselők nagyon elégedetlenek azzal a bizottsággal, amelyet Mirto közlekedésügyi miniszter kijelölt a tisztviselői revizió megejtésére. A bizottságba két erdélyi delegátus kinevezését sürgeti. Majd a pénzügyminisztertől kéri annak a rendeletnek hatályon kívüli helyezését, amely szerint a pénzügyigazgatónak, ellenőröknek és adótitviselőknek vizsgáznok kell.

Az erdélyi tisztviselők 10, 12 éve vannak szolgálatban véglegesítve, nem ilyen elbánást érdemelnek.

Madgearu kilátásba helyezi az ügy felülvizsgálását és méltányos elintézését.

A Zsidó Párt az állampolgársági törvényért

Mayer Ebner zsidópárti kijelenti, hogy az igazságügyi minisztérium rendeletére betiltották a Dovada Speciala kiszolgáltatását. Így azokat, akik nem rendelkeznek még állampolgársággal katonai és rendőri ténnyel súlyos méltatlanságok érik. Az igazságügyi minisztériumot sürgős revizióra kéri ebben a kérdésben, majd elmondja, hogy Csernovitzban a Pasteur intézetben rossz injekciókat adnak a betegeknek s emiatt több gyanús haláleset is történt. Az intézet költségvetését redukálták s ezért nincsenek megfelelő injekciók. Itt is intézkedést sürget. Miresen szocialista kéri a munkanélküliek segélyezésének állami rendezését.

A tisztviselők elégedetlensége

Majd áttérnek a tisztviselőfizetés redukciónak vitájára. Ehhez Toni szól elsőnek, aki az oktatásmegnevelés nevében kijelenti, hogy a tisztviselők között általános az elégedetlenség a fizetésredukciónak miatt. A tisztviselők mai s valósággal ebből dolgoznak. Ezalatt az állami kasszában egyesek nagy pénzposzékot végeznek, különösen az autonóm intézeteknél. Szerintem nem szabad privilégizált helyzetet teremteni. Ha fizetésredukciónak van, vonatkozzék mindenkire, elsősorban is felelőre lefelé. Igazságot kér ebben a kérdésben. Toni beszédét minden oldalról óriási taps fogadja.

Titulescu elutazott Genfbe

Bucuresti-Bukarest, február 8. A korábbi minisztertanácsot tartott, amelyen Vaida elnököt. Madgearu pénzügyminiszter beszámolt azokról a telefontbeszélgetésekről, amelyeket Párizsból Lugoseanuvval folytatott a külföldi hitelezők ügyében. Titulescu ezután exposité tartott a külpolitikai helyzetéről, amelyen beszámolt, hogy milyen formában akarja képviselni a lezáró konferencián Románia érdekeit. Majd a kormány megbeszélte az összes ezzel kapcsolatban szükséges teendőket. Este fél 9-kor Titulescu Predeálnál elutazott Genfbe. Utját a bánáti ár vizekre való tekintettel vette Predeál felé. Titulescut Mihalache kíséri. A kormány tagjai Titulescut kikísérték a pályaudvarra.

Coudenhove-Kalergi a világháború kitérésének huszadik évfordulójára az egész világra kiterjedő népszavazást indítványoz

Bécs, február 9. Coudenhove-Kalergi gróf, a Páneurópai Unió elnöke azt indítványozza, hogy a világháború kitérésének huszadik évfordulóján szerte a világon tartsanak népszavazást, hogy meg tudható legyen, a világ népei akarják-e

a békét, vagy pedig a háborús katasztrófák megismétlődését. Európában a népszavazás arra is kiterjedne, akarják-e a népek az Európai Egyesült Államok megalkotását.

A Braun-kormány benyújtotta fellebbezését a lipcsei fő-törvényszékhez

A tartományi gyűlés feloszlata miatt fellebbezett a Braun-kormány

Berlin, február 8. Ismeretes, hogy a porosz Braunkormányt s a porosz tartományi gyűlést Hindenburg köztársasági elnök rendeletileg feloszlatta. A német pártok alkotmányellenesnek minősítették az elnöki rendeletet és a Braun-kormány jogászai napok óta ké-

sztik a lipcsei fő-törvényszékhez benyújtandó felfolyamodást, amelyben az elnök ki rendeletét megtagadják.

A felfolyamodás jogi részével végezve, a Braun-kormány szerdán be is adta fellebbezését a fő-törvényszékhez, ezáltal a tartománygyűlés feloszlata miatt.

Ujabb katonai egységek indultak el a „Héttartomány” üldözésére

HAGA, február 8. A javai Bandeengből jelentik, hogy a „Héttartomány” cirkálót lázadó legénységével a nyugatszumatrai Padang és Siberut sziget között látták. A zendülők nem akarják magukat megadni. Az üldöző torpedóhajók tisztjei parancsot kaptak a Héttartomány megtorpedozására. A hadihajót a holland hadiflotta 3 Dornieral rendszerű óriás bombavető hidroplánja is üldözi.

Ghandinét 6 havi börtönre ítélték

LONDON, február 8. Bombayból jelentik, hogy Mahatma Gandhi feleségét adónemfizetés és hatóságok elleni uszítás miatt félévi szabadságvesztésre és 500 rupia pénzbüntetésre ítélték. A hindu népezer felesége férje különböző éhségsztrájkjai alatt sorra járja a fávakat és az angol urádom ellen uszítja a lakosságot. Ghandinét elítélése a nép körében újabb izgalmat váltott ki.

Nyolc pár motorvonat fog közlekedni február 9-iktől Kolozsvár és Dés között

Bucuresti-Bukarest február 8. Február 9-től kezdődően a Kolozsvár—Dés közötti vasútvonalon az eddig négy pár motorvasút mellé újabb négy pár motort állítanak be a forgalomba. Így et-

től a dátumtól kezdve 8 pár motorvonat és két pár lokomotívval ellátott vonat fog közlekedni Kolozsvár—Dés és Szatmár között.

Öt újabb hadihajó jelent meg Hankau előtt

London, február 8. Moszkván át érkezett jelentések szerint a kínai Hankau előtt öt japán hadihajó jelent meg. A lakosság körében nagy az izgalom. A város japán negyedét az egyre növekvő

japánellenes gyűlölködéstől tartva barrikádokkal választja el a lakosság többi negyedektől. A japán lakosság Hankauban fegyverben áll.

Tulzottak a hírek a bukaresti influenza járványról

Bucuresti-Bukarest, február 9. Az influenzajárvány felől tulzott hírek terjedtek el. Dr. Pacurariu, az egészségügyi minisztérium vezérigazgatója kijelentette, hogy Bukarestben koránt sincs annyi influenzás megbetegedés, mint amennyit egyes lapok írtak. Az bizonyos, hogy óva-

tossági rendszabályokra van szükség, de inkább a járvány terjedésének megakadályozása céljából. Az influenzás megbetegedések nem esnek bejelentési kötelezettség alá és így erről pontos adatok nincsenek, felesleges aggodalomra azonban nincs ok.

Vesztett kutyák garázdálkodnak Szatmáron

Satmar-Szatmár, február 8. Néhány hét óta vestett kutyák támadják meg a szatmári uccák járókelőit. Négy héttel ezelőtt öt embert harapott meg egy vestett kutya. Kedd délelőtt Csordás János és Bordás János szatmári fiatalembereket támadott meg egy hatalmas juhász kutya és összemarta őket. Bordás valósággal birkózni kezdett a vestett állattal és csak így sikerült elkergetnie. A kutyától összemart fiatalembereket a kolozsvári Pasteur-intézetbe szállították.

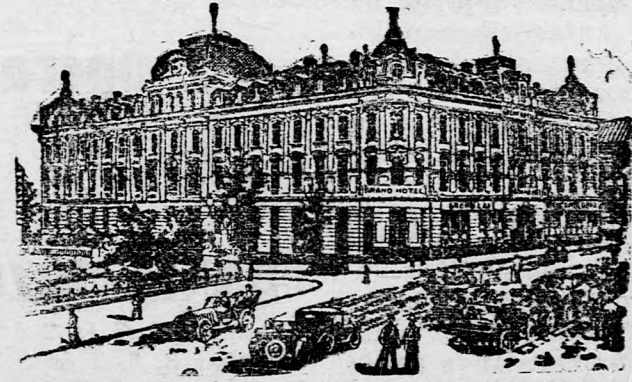
Szerencsés számok

Bucuresti, február 8. Az állami osztályosorsjáték tegnapi húzásán a következő számok nyertek: 120.000 lejt 37.860, 50.000 lejt 2898, 20.000 lejt 11.470, 34.333, 28641 és 65.075 15.000 lejt nyertek 6917, 42.123, 68.537, 40.220, 47.184, 73843 és 23.783.

— Abbahagyták a Malygin megmentésére irányuló kísérleteket. Párizsból jelentik: A Malygin orosz jégtörő mentésére irányuló kísérleteket abbahagyták. A hajót elsüllyesztik s nyáron ki fogják emelni a tengerfenékről és elvontatják az Északi Jeges tengerről.

A BUKARESTI GRAND HOTEL

a Galeries Lafayette a posta a Cassa de Depuneri palotával valamint a Banca Nationala és az igazságügyi palotával szemben.

A főváros legnagyobb és legmodernebb, elsőrangú szálloda, kiválik beosztása és berendezése által, amely a legcsaládiasabb kényelmet biztosítja. kávéház, étterem, elsőrendű bar.

Szobák 130. — 1000

Transzjordánia

Egy évvel ezelőtt délafrikai Keren Hajjeszód turnéja során a következőket mondotta Weizmann Chajim:

„Palesztina kicsi ország. Amikor azonban a Zsidó Nemzeti Otthon politikáját leszógták, Palesztina és Transzjordánia elválaszthatatlan egységet képezett. Ha ma is fennállna ez, úgy nem volna nehézségeink az ország kicsisége miatt. Bár Transzjordánia csaknem lakatlan terület, Palesztina eme természetes hinterlandját mégis mesterséges határokkal és eszközökkel zárták el a zsidók elől. Elszakították Transzjordániát Palesztinától, olyan okokból, amelyeknek édeskeves közük van a cionista politikához. Mi azonban, mint eddig is, igényt tartunk arra, hogy Transzjordániába mehessünk és az országot együtt fejlesszük annak lakosságával.“

Transzjordánia a régi történelmi időkben is elválaszthatatlanul hozzátartozott a Jordán balpartján elterülő Palesztinához. Amikor Gad, Rubén és Manasse feltörzse mellett éltek Moab és Ammon népei, Transzjordánia kétségtelenül integrális része volt a nagy Palesztinának, amelynek súlypontja azonban természetesen a Jordán balpartjára, a tengermenteli országrészre koncentrálódott. Amikor a törökök meghódították az országot, a Jordán mindkét partján elterülő Palesztinát foglalták el Wilajet Szuriáig, míg Jeruzsálem és környéke Sztambul fennhatósága alá került. Az antant győzelme után, a világháború befejezésekor Szíria Franciaország, Palesztina pedig (Transzjordániával együtt) Anglia uralma alá került. Anglia azonban már a mandátum-szerződés megkötésénél fentartotta magának azt a jogot, hogy bizonyos ország részeket kikapcsoljon a mandátus területéből és így már Sir Herbert Samuel az első főkörmányzó alatt elszakították Transzjordániát Palesztinától. A Cionista Világszervezet tiltakozott ugyan, végeredményben azonban kénytelen volt elfogadni az új helyzetet. Ammanba, Transzjordánia új székhelyére Abdulláh a hedzsázi Huszejn fiát ültették emírné, aki a világháborúban felázadt a török szultán ellen és nyíltan Angliá mellé állott. Az angol kormány ezzel hizelegni akart az arab érzelmeinek és a Huszejn-dinasztia és védőfalakat akart felállítani a wahabita birodalom, illetve Ibn Saud egyre növekedő hatalmával szemben. Logikus volt tehát, hogy Anglia hathatósan elősegítette Transzjordániának a zsidó kolonizáció elől való elzárását.

Abdulláh sohasem exponálta magát a zsidók ellen. Gyenge, erőtlén ember, aki boldog volt, hogyha értetlenül kormányozhatta kis hajóját az ellentétes érdekek és befolyások között. Két szembenálló befolyással kellett megküzdnie: alattvalóinak érzelmeivel és követelményeivel, másrészt Anglia speciális kinyilatkoztatásával.

Az utóbbi években rendkívül válságosra fordult az ország helyzete. Transzjordánia megmaradt régi primitívességében és míg Palesztina hatalmas gazdasági fellendülésnek indult, a Jordán tulsó partján éhség és nyomor tanýázott. Abdulláh számtalanszor ment át Jeruzsálembe, hogy a főkörmányzótól felvegye kis zsebpénzét, az arab sejkék azonban nem részesültek semmilyen külső támogatásban, viszont törzseiknek helyzete napról-napra súlyosbodott.

Palesztinában régen tudják, hogy a transzjordániai sejkék a zsidóknak akarják eladni földjeiket, hogy pénzhez jussanak és szánják a törzseket. Néhány hónappal ezelőtt megjelent Jeruzsálemben Mitkal pasa, Transzjordánia egyik legöregebb törzsének feje és az arab vezetőiköröknek kategórikusan kijelentette, hogy ha nem adnak neki pénzt, úgy a zsidókhoz megy. És ment is. A Jewish Agency azonban szigorú óvatossággal kezelte Mitkal pasa ajánlatát.

Ilyen előzmények után adott opeciót Abdulláh egy zsidó társaságnak 70.000 dunam föld bérletére vonatkozólag. A törzsek fejei, a sejkék, valamint saját gondjait érielték meg benne ezt az elhatározást. Abdulláh azonban itt is gyenge embernek bizonyult. Ez alkalommal nem tudott kibujni népe és a jeruzsálemi arab és angol körök befolyásainak összeütközéséből. A palesztinai kormány és a főmufti presziójára felmondta szerződését és feladta önmaga érdekeit.

A transzjordániai zsidó kolonizáció

kérdése azonban ennek ellenére sem került le a napirendről. Ugyanabban az órában, amikor Abdulláh kihirdette a zsidókkal kötött föld-szerződés érvénytelenségét. Mitkal pasa legszebb paripáját küldte el ajándékba Chajim Arlossoffnak, a cionista exekutív vezetőjének, a béke szimbólumául. Mitkal pasa 100.000 dunam földet akar eladni. És

Országos Zsidó Párt Clujmegyei tagozat
Cluj, Piata Unirei

Felhívás!

Tekintettel arra, hogy a választói listából kimaradtak fellebbezésének letárgyalására a culji városi járásbírósgár tárgyalást tűzött ki. Felkéretnek az alábbiak, hogy f. hó 11-én délután (a nevük mellett jelzett órában) a városi járásbírósgár 19. sz. szobájában jelenjenek meg, magukkal hozván: az állampolgársági és születési valamint egy erkölcsi és a személyazonossági igazolványt. Ezen okmányokkal jelentkezzenek az ott tartozók és a Zsidó Párt által delegált dr. Spitzer József urnál, vagy dr. Pistiner Avram urnál, a kik mindennemű felvilágosítással díjtalanul rendelkezésükre állanak.

Délután fél 6 órakor: Gubmann Ferenc 1911. str. Clastrum 2, Herschkovits Zoltán 1911. Cal. Traian 40, Kühlstok Mihai 1908. Cal. Reg. Ferdinand 5, Roth Benő 1908. str. Clemenceau 6, Eisenberger Eliás 1908. str. Muncitorilor 23, Sámson Andor 1908. str. Clemenceau 6. Délután 4 órakor: Finkelstein Francise 1908. str. Moldovei 17, Spierer Alexandru 1908. Cal. Reg. Ferdinand 58, Kessler Albert 1908 str. Căile Ferate 2, Weisz Oszkár 1908. str. Mărăsesti 18, Reich Alexander 1908. Cal. Reg. Ferdinand 1, Mark Jenő 1907. str. Pata 7. Délután fél 5 órakor: Gratz Emeric 1907. Regina Maria 15, Blum Antal 1907. str. Motilor 23, Horovicz László 1908 str. Decebal 56, Lakos Stefan 1908. str. Paris 30, Hirsch Abraham 1907. Piata Unirii 17, Klein Árpád 1907. Cal. Traian 23. Délután 5 órakor: Klein Andrei 1911. Cal. Traian 23, Salamon Alexandru 1910. str. Paris 11, Izsák Eugen 1910. Cal. Reg. Ferdinand, Herschkovits Zoltán 1911. C. Traian 40, Lauben Eugen 1911. Cal. Motilor 93, Brody Vilhelm 1911. str. Dubălarilor 1. Délután fél 6 órakor: Fendrich Ernest 1911. Cal. Reg. Ferdinand 93, Blau Alexandru 1911. str. Closea 21, Lázár Zoltán 1910. str. Paris 49, Stein Ernest 1910. str. Sulutiu 8, Steinfeld Ludovic 1910. str. Crizbai 41, Rosenberger Ioan 1910. P. Mihai Viteazul 40, Roz Salamon 1910. str. Gen. Poetas 27, Grünfeld Alfréd 1910. str. Wilson 1. Délután 6 órakor: Bergfeld József 1910. str. Gh. Tamas 40, Friedmann Ernest 1910. Cal. Traian 13, Simon Béla 1910 Cal. Reg. Ferdinand 21, Klein Ernest 1910 str. Lăutaru 6, Mund Antal 1910. str. Macelar 5, Salamon Ede 1910. str. Stroescu 5, Goldberger Nándor 1910. str. N. Filipescu 4, Gubman Francise 1911. str. A. Zavoral 2.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

A fehér asszony. Pénteken este lesz a Román Operában Boieldien A fehér asszony vígoperájának premierje. A főszerepeket Dobranscaia, Spătaru, Siomiu, U. Badescu, Nicolau játsszák. Dirigens Klee Hermann. A darabot Bretan Miklós rendezi.

Az Opera műsora

Péntek, febr. 10: A fehér asszony. (Opera premier)
Vasárnap, febr. 12 (este): A cigánybáró.
Hétfő, febr. 13: A fehér asszony.

URANIA-MOZGO műsora

Péntek 3, 5, 7 és 9 órakor:
Szombat 3, 5, 7 és 9 órakor:
Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor:
A varsói bál. (Az ellenség szolgálataiban). Izzalmos kémkedési dráma a világháború idejéből. Főszerepekben: Gustav Fröhlich, Scharlotte Suza, Hans Brausewetter, Theodor Loos. Műsoron kívül legújabb hangos heti hirod.

mellette állanak a többi sejkék is. De úgy látszik, Abdulláh sem mondott le véglegesen a zsidókról, mert a legújabb távirati jelentés szerint a transzjordániai kormány a Holt-tenger közelében egy nagy földterületet bocsájtott a Palestine Potash Company, a Lord Melchett vezetésére. A feltételek ugyan kötik, hogy a földet kereskedelmi és nem kolonizációs célokra adják át, ez a kezdet azonban az első lépés a kolonizációs földvásárlások felé, amelyek előbb-utóbb át kell, hogy törjék a mesterséges falakat. (d. h.)

Kereskedelmi és Iparkamara Cluj.

489—1933. szám.

Hirdetmény

A helyi közigazgatás szervezésére vonatkozó törvény 77. szak. c) pontja rendelkezése értelmében a cluji kereskedők és iparosok, a Kereskedelmi és Iparkamara választó tagjai,

1933 február 18-án

Cluj törvényhatósági tanácsába egy jogszertint tanácsost fognak választani.

A cluji Törvényszék elnökének 1933 február 1-én kelt XVII. H. I. 18/1. 1933. számú határozata szerint a választás a Cluj, Cal. Reg. Ferdinand 81—83. szám alatt levő állami elemi iskolában fog megtartatni.

A szavazás reggel 8 órakor veszi kezdetét és tart este 8 óráig.

A választók a Kereskedelmi és Iparkamara által kiadott igazolvány alapján fognak szavazni.

A cluji Kereskedelmi és Iparkamara a szükséges igazolványt minden hétköznap 8—12 óra között adja ki egészen a választást megelőző napig a jogosultaknak, azaz az összes kereskedőknek és iparosoknak, akik a Kamarának választó tagjai. Az igazolvány megkapható a Kamara irodájában (Cluj, Cal. Victoriei 51. szám, I. em., 9. sz. szoba.)

A Kamara részvénytársaság és szövetkezet tagjai irásban jelentsek be megbízottak nevét, akiknek az igazolvány kiadandó lesz. A megbízás a következők alapján történik: részvénytársaságok és szövetkezetek minden 10 millió lej befizetett alaptőke után egy szavazattal bírnak, azonban legfeljebb négy szavazat-hoz van joguk. Minden szavazatot különálló személy gyakorol. 10 millió lejlen aluli alaptőke szintén egy szavazatra jogosít.

Szavazatra jogosítottak a más helyeken levő cégek itteni fiókjainak cégjegyzésre jogosított igazgatói is.

A nőknek is van szavazat jogosultságuk, amennyiben beletartoznak a törvény által megállapított valamelyik kategóriába.

Tolongság és idővesztéség elkerülése céljából az érdekltek felkéretnek, hogy minél előbb jelentkezzenek igazolványaik átvételre.

Cuj, 1933 február hó 7.

Ing. Ioan F. Negrutiu

elnök,

Nicolae Căciulă

főtktár.

SELECT-MOZGO műsora

Péntek 3, 5, 7 és 9 órakor:

Szombat 3, 5, 7 és 9 órakor:

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor:

Malec (Buster Keaton): A szenvedélyes szerető szerelmei. Szenzációs vígjáték, 2 órai kacagás! Műsoron kívül legújabb hangos heti hirod.

SZINKÖR-MOZGO műsora

Pénteken 3, 5, 7 és 9 órakor: Nem kérem, ki vagy? Operettvilágsláger. Rendező: Bolváry Géza. Zenéjét szerezte: Robert Stolz. A főszerepeket játszóak: Liane Haid, Gustav Fröhlich, Szöke Szakáll, Lotte Loring, Betty Bird, Max Gülstroff, Adele Sandrock.

CORSO-MOZGO műsora

Pénz áll a hához. Zenés vígjáték. Ivan Petrovich, Felix Bressart, Gretl Theimer, Theodor Loos.

ROYAL-MOZGO műsora

(Iparkamara új palotájában)
Ma, csütörtökön premier: Kék express. Speciál-film, Világsiker. Elővételi pénztár.

RÁDIÓ MŰSOR

Péntek, február 10.

Bukarest, 20: Szimfónikus hangv. — 22: Hírek.

Budapest, 9.15: Katonazene. 9.30: Hírek. 12.05: Grammfónhangv. 1: Pontos időjelzés, időjárás. 1.30: Testnevelés. — 2.45: Hírek. 3.30: Diákféltára. 4: Előadás. 6.45: Kültügyi negyedóra. 7: Kiss Ferenc előadása. 7.30: Hangv. 8.20: Pontos időjelzés, időjárás, hírek. 9.30: Cigányzene. 10.45: Hangv.

Bécs, 19.55: Filharmónikus hangv. Berlin, 19.55: Részletek Bizet: Carmen című operájából.

Heilsberg, 21.10: Wagner est. Lípce, 20: Filharmónikus hangv. Varsó, 20.15: Szimf. hangv. Milánó, 21: Szimfónikus hangv. Róma, 20.45: Zenekari hangv.

Szombat, február 10.

Bukarest, 19.45: Grammfón. 21: Rádiózenekar. 20.45: Karének.

Budapest, 9.15: Házikvartett. 9.30: Hírek. 12.05: Hangv. 12.25: Hírek — 1: Pontos időjelzés, időjárás. 2.45: Hírek. 4: Gyermekejátékozóra. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás. 5: Cigányzene. 5.50: Helyszíni köv. a Klebelsberg kiállításról, majd filharmónikus hangv. 7.10: Mit üzen a rádió. 7.40: Színmű. 9.50: Pontos időjelzés, majd cigányzene.

Bécs, 20: Tarka est. Berlin, 19.50: Tarka est.

Lípce, 20: Ször. zene. Stuttgart, 22.20: Grammfón.

Varsó, 22.05: Chopin művei. Milánó, 20.45: Tarka est. Pozsony, 18.15: Falusi zene.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 3 lej, vastagabb betűvel 6 lej. Legkisebb apró hirdetés 30 lej. Álláskeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő, Jelleg levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Kerestetik bérbe egy pianinó. Ajánlatot kat „436” jellegre a kiadóba.

Kereskedelmi akadémiai hallgatók lakás ellenében korrepetálást vállal. Tanít román, franciát, németet, magyart. Cim a kiadóban.

Keressünk megvételre: egy darab tárcsát kötélfajtásra cca. 1400 m/m átmérővel, 150 m/m furattal, 4—5 kötélváltattal, 45 m/m vastag kötelekhez, kétrészi; továbbá egy ugyanilyen méretű kötélfajtást 100 m/m furattal, mely lehet egyrészi is. Ezenkívül: egy darab üresen futó szíjtárcsát 1100 m/m átmérőjűt, 200 m/m talpszélességű 140 m/m furattal, 100 m/m-es tengelyre. Agyagipar, Câmpia-Turzii.

VARRÓNÓ, elsőrangú francia- és angol munkás vállalja nagyon olcsón a legkülönböző fazonok készítését, csakis a lakásán: Ovár, Karolina tér 1., emelet, 10. ajtó.

Naponta frissen fejt kóser tehén és bivalytej (hához szállítva is) kapható Schwartz Ignácánál Str. Filipescu (Szentlélek u.) 7.

Fűszerkereskedőseged felvétetik. Cim a kiadóban.

Kelengyek készítése, függöny és ágyterítő összeállítás, csipkebevarrás, párna montirozás, előrajzolás a legújabb minták szerint legszebben és legolcsóbban. Fisch Böske kézimunkaszalonjában Str. Baritiu 16.

A legolcsóbb magyar lexikon a

Genius Kis Lexikon,

mely 1618 hasábján 110.000 szóban 40.000 szót, 800 ábrát, 64 műmellékletet tartalmaz. Az 1932-es kiadás ára 548 lej helyett 120 lej fűgve, 150 lej egész vászonba kötve. Kapható az Uj Kelet könyvostályában az ország és portódíjtalan (20 lej) előzetes beklüldése mellett (bélyegben is) vagy utánvételt.

Ma az 1933. év leg-sabb

Kék

izgalmasabb,

— a f

Kedvezményes

Előjáték: Varvigoperett, Főlini Staatsoper Troubadour.

— Wertheim

gas kintetés

mer Miksa

Öfelsége a Me

lyu érdemjelvé

zsidó nagyipa

terén szerzett

elismerésül.

kintetés a

büszkeséggel t

ség ez a zsidó

Miksa valóban

kasságával mé

tetésre. Ő volt

reskedelmi és

nak enőkévé

ben enőke vol

és Chevra Ka

valamint a kö

dig első köző

— A horog

jelentik: A „D

ban Sir Wil

hadserg tábo

tője a hindu

geti a horogh

marsall meg

reszt (hindu

hindu vallási

reszt, melye

nak, Gampati

nak, a Világ

Diosógnékn

ben a balfel

Kali istennő

a Sötétsgne

lálnak a jelh

horogkereszt

balfel mutá

— Láta már

kérdem, ki v

sen azonnal

és nézze meg

— Betörés

gató mérnök

Néhány nap

rendőrségen

dő Károly-l

betörők aka

lesbe álltak

hogy két fé

Sándor lak

tettenérték

sikerült elm

állították a

hogy az ille

gató fia, H

mérnök aki

án szerette

vedt mérn

már büntet

nem tudják

után erős r

orvos meg

pangó vaki

hogy azon

Hoffmann

befejezése

házbá.

— A fe

tablettával

— Uj t

ből jelent

vetésége h

tanóformá

férfi két r

hogy ha e

a férfi, eg

met áruln

egymás n

A férfi sz

egy nőnel

karolja a

fogja a n

ben tehát

nem jelen

feljebb a

növel tán

HIREK

Ma, pénteken az 1933. év legmodernebb, leghatalmasabb special-filmje

Kék express

Izgalmasabb, lebilincselőbb film még nem volt

ful — a Royal Mozgóban

Kedvezményes és szabadjegyek nem érvényesek.

Előjáték: Varázsosor. 2 felv. német vigoperett. Fősz.: Rosenwenge, a berlini Staatsoper világhírű tenoristája. Troubadour, Butterfilyből áriákat énekel.

— Wertheimer Miksa kitérítése. Magas kitérítés érte a napokban Wertheimer Miksa kolozsvári szeszgyárost. Őfelsége a Meritul industrial elsőosztályú érdemjével tüntette ki a közismert zsidó nagyiparost a közgazdasági élet terén szerzett elévülhetetlen érdemeinek elismeréséül. Wertheimer Miksa magas kitérítése a kolozsvári zsidóságot nagy büszkeséggel tölti el. Hiszen ritka jelenség ez a zsidó életben és Wertheimer Miksa valóban érdemudus közéleti munkásságával méltó is erre a magas kitérítésre. Ő volt az első zsidó, akit a kereskedelmi és iparkamara ipari osztályának elnökévé választottak meg, több ízben elnöke volt a kolozsvári hitközségnek és Chevra Kadisának és a zsidó közelet valamint a közgazdasági élet terén mindig első között állott.

— A horogkereszt eredete. Londonból jelentik: A „Daily Mail” legújabb számában Sir William Birdwood az angol hadsereg tábornagya, aki kiváló szakértője a hindu vallásnak, érdekesen fejtegeti a horogkereszt eredetét. Birdwood marsall megállapítja, hogy a horogkereszt (hindu nevén: svasztika) ősrégi hindu vallási szimbólum. Az a horogkereszt, melynek kampói jobbfelé mutatnak, Gampati istennek, a Napnak, a Nyárnak, a Világosságnak, az Életnek és a Dícsőségnek a szimbóluma. Ezzel szemben a balfelé mutató horgu svasztika Kali istennőnek, az Alvilágnak, az Éjnek a Sötétségnek, a Pusztulásnak és a Halálnak a jelképe. A nemzeti szocialisták horogkeresztjének kampói tudvalevően balfelé mutatnak.

Látta már a Szinkör mozgóban a Nem kértem, ki vagy-ot? Ha nem látta, siessen azonnal megnézni, Ha látta, siessen és nézze meg még egyszer!

— Betörésen tettenérték egy gyárigazgató mérnök-fiát. Budapestről jelentik: Néhány nappal ezelőtt bejelentették a rendőrség, hogy Katz Sándor kereskedő Károly-körút 20 szám alatti lakását betörők akarják kifosztani. A detektívek lesbe álltak és tegnap este észrevették, hogy két férfi próbálja felfeszíteni Katz Sándor lakásának ajtaját. A detektívek tettenérték a betörőket, de az egyiknek sikerült elmenekülnie, míg a másikat előállították a főkapitányságra. Itt kiderült, hogy az illető egy ismert pesti gyárigazgató fia, Hoffmann István harminceves mérnök aki egy németországi technológiai szerezte diplomáját. A rossz utra tévedt mérnök kisebb büncselekményért már büntetve volt. Hoffmann Istvánt nem tudják kihallgatni, mert előállítás után erős rosszul lét fogta el és a rendőr orvos megállapította, hogy régóta lapangó vakbélgyulladás sulyosbodott úgy hogy azonnal meg kell operálni. Ezért Hoffmann Istvánt még kihallgatásának befejezése előtt átszállították a rabkórházba.

— A fenyőfürdő üdit, Velosa pezsgó-tablettával — éltet.

— Új tánc: két nő, egy férfi. Londonból jelentik: A londoni táncmesterek szövetsége hivatalosan elfogadott egy új táncformát, amelynek lényege az, hogy a férfi két nővel táncol. A reform célja az, hogy ha egy társaságban több a nő, mint a férfi, egy nőnek se keljen „petrezselymet árulni”. A hármas táncnál a két nő egymás mellett áll és átkarolja egymást. A férfi szemben áll velük és tánc közben egy nőnek tekint a kettőt: jobbajával átkarolja az egyik nőt és balkezevel megfogja a másiknak a kezét. Végeredményben tehát a férfi számára az új táncmódban jelent különösebb nehézségeket, legfeljebb annyit, mintha egy igen kövér nővel táncolna.

— Fegyveres csoport támada meg a náci-ellenzék lapjának berlini szerkesztőségét. Berlinből jelentik: A késő délutáni órákban fegyveres csoport jelent meg a nemzeti szocialista ellenzék lapjának szerkesztőségi helyiségében. A támadók dulakodás után megkötötték az újságnak a szerkesztőségben tartózkodó munkatársait, majd iratokat vettek magukhoz s távoztak. Kitértek megállapítása iránt nyomozás van folyamatban.

— Bethlent kombinálják Apponyi utódjával. Budapestről jelentik: Bethlen István grófot kombinálják Apponyi utódjaként a magyar népszövetségi és leszerelési főmegbízott pozícióban. Jászberény választópolgárai Apponyi özevegét fogják felléptetni a kerületben képviselőnek. Azt akarják elérni, hogy a nagy államférfiu özevegének se legyen ellenjelöltje a mandátum elnyerésénél, mint ahogy évtizedeken át Apponyinak sem volt ellenjelöltje.

Látta már a Szinkör mozgóban a Nem kértem, ki vagy-ot? Ha nem látta, siessen azonnal megnézni, Ha látta, siessen és nézze meg még egyszer!

— Baktériumokat találtak egy meteorban. Newyorkból jelentik: Charles B. Lipman, a kaliforniai egyetem tanára, több amerikai muzeumból vett meteorok belsőjében a földi coccoosokkal teljesen azonos élő baktériumokat talált. Lipman tanár a meteoroköveket szétzúzta előtt a leg gondosabban megmosta és fertőtlenítette, hogy a felszínre vagy a hasadékokban elhelyezkedett baktériumoktól megszabadítsa, azután a köveket porrá zúzta és a port baktériológiai vizsgálatnak vetette alá. A baktériumokon kívül a porban szerves nitrogént talált, valószínűleg abból táplálkoznak a baktériumok. Azt hiszi, hogy a meteorokövek oly gyorsan halottak át a föld légkörén, hogy csak külső burkolatuk tüzesedett meg és belső részükben nem fejlődött olyan magas hőfok, amely a baktériumokat megöli.

— Gyomorrontásnál Koprol hashajtó csokoládé.

— Újabb behozatali tilalmakat léptettek életbe Ausztriában. Bécsből jelentik: Az osztrák nemzeti tanács főbizottsága újabb behozatali tilalmakat léptetett életbe és pedig a gyapotfonalak bizonyos fajaira, továbbá tejsó és túróra. Az új tilalmak április végéig lesznek érvényben.

— Kiáradt egy német folyó. Berlinből jelentik: A hessen-nassauai Schmalkalden folyó zajló jégének torlódása miatt több ponton kilépett medréből s nagy területet elöntött árvizével. Egyes községekben az alacsonyabban fekvő utcákon méteres víz van.

Látta már a Szinkör mozgóban a Nem kértem, ki vagy-ot? Ha nem látta, siessen azonnal megnézni, Ha látta, siessen és nézze meg még egyszer!

— A Gazdasági Blokk nem indul külön listával a községi választásokon. Tegnap este a Gazdasági Blokk négygyűlést tartott Kolozsvárt a Metropol kávéház nagytermében, amelyen Tuffli Richard elnökölt. A gyűlést a közelgő községi választások miatt hívták össze, hogy állást foglaljanak a jelölések ügyében. Tuffli Richard elnök megnyitó beszédében vázolja a kereskedők mai helyzetét és kijelenti, hogy szükségesnek tartja azt, hogy a városi tanácsban megfelelő képviselőkhöz jussanak a kereskedők, akik legfőbb adózói a városnak. Ezért javasolja, hogy ne csináljanak külön választási blokkot, hanem támogassák a kereskedő-jelöléseket. A felszólalások során szenvedélyes kifakadások hangzottak el, különösen Bornemása volt interrimar-bizottsági elnök ellen, aki bürokratikus viselkedésével ugyszólván megnyomortotta a kereskedőket.

Hutchinson hó- és sárclpő

Babits Mihály: A gólyakalifa. Modern, izgalmas regény a kettőséletű emberről. Propaganda kiadás vászonkötésben 57 lej, minden könyvkereskedésben, vagy ahol nincs, Lepage-nál Kolozsvár.

— A demokrata-rezsim fokozatosan le fogja építeni az Egyesült Államok tul-méretezett iparát. Londonból jelentik: Az amerikai demokrata-rezsim a mezőgazdasági és az ipari foglalkozások közötti egyensúly helyreállítása céljából fokozatosan le fogja építeni az Egyesült Államok túlméretezett iparát és az állandó munkanélkülieket az östermeléshez fogja visszavezetni, mert most már kétség-telen, hogy még akkor is több milliós munkanélkülivel kellene számolni, ha az összes iparvállalatok teljes üzemmé-lyre dolgozhatnának.

— A csehszlovák kormány az általános kamatszínvonal leszorítására törekszik. Prágából jelentik: A csehszlovák kormány az általános kamatszínvonal leszorítására törekszik. A bankok által fel-számított kamatlatbat az egész vonalon legalább félszázalékkal csökkenteni akar-ják. A banktisztviselők körében nem nagy rokonszenvvel fogadják a kormány tervét, mert attól tartanak, hogy az in-tézetek újabb személyzeti leépítéseket fognak emiatt keresztülvinni.

— Ötezeröt-százhatvanhatmillió frank költségvetési hiány fedezéséről akarnak gondoskodni Bonnet francia pénzügy-miniszter szanalási javaslatai. Párizsból je-mentik: Georges Bonnet francia pénzügy-miniszter szanalási javaslatai 5566 millió frankos költségvetési hiány fedezéséről kívánna gondoskodni. 2417 milliót taka-rékossági rendszabályok keresztülvitelé-vel fognak fedezni, 2668 milliót új adók-kal és adóemelésekkel s a fennmaradó hiányt egyszeri rendkívüli bevételek se-gítségével kívánják előteremteni.

A felesége tartja el, Bródy Lilinek, a diadalmas sikerű Mancsi szerzőjének el-ragadó új regénye megjelent az Athe-neaum 68 lejes vászonkötésű sorozatá-ban, 308 oldal. Kapható mindenütt és Lepage-nál Kvár.

— Kik adták el Erdélyt a románok-nak? Feketeszesz éjszakája, a nagy szesz-per kulisszatitka, Elkésétt látogatás Popper Akos szobájában, Hoek-Törek-Traeger, Hadakozó újságírók, A temes-vári sörgyár háboruja, A nagyváradi színházi botrány irányítói, A Gyilkos volt munkatársainak világsikere és még szá-mos szenzációs cikk gazdagítja a Gyilkos most megjelent új számát, amelyben folytatódik a 9 író kollektív regénye, A földalatti hármak.

Látta már a Szinkör mozgóban a Nem kértem, ki vagy-ot? Ha nem látta, siessen azonnal megnézni, Ha látta, siessen és nézze meg még egyszer!

Emil Ludwig: Mussolini vallomásai. Európa legizgatóbb, legszínesebb politi-kai alakjának nagyszerű képe, egyben korrajz. Illusztrált kiadás az Athenaeum memoár-sorozatában, 57 lej mindenütt, vagy Lepage-nál Kolozsvár. Kérje a soro-zat jegyzékét.

— Egy történelmi gyűrű. Londonból jelentik: A közeljövőben nagyon érdekes történelmi ereklyét, Nagy Péter cár gyűrűjét fogják elárverezni Londonban egy nyilvános árverésen. A gyűrűt először a szentpétervári Heremitageban őrizték, később egy angol ember tulajdonába ke-rült. A 208 éves gyűrű egy négyszögletű smaragd kőből áll, melyre Nagy Péter cár képe van gravírozva, míg a gyűrű négy szélén a következő cirill felírás lát-ható: Pater Alexievics őfelsége nagyher-ceg és minden oroszok cájra.

— Gondatlanságból saját magát ölte meg a vadász fegyverével. Buzauból je-mentik: Valcea Constantin pleseoi közszé-beli lakos pár nappal ezelőtt vadászatra indult a faluhoz közel levő erdőbe. Ami-kor először akarta elűsíteni a fegyverét, az darabokra hullott a kezében és a golyó szíven találta és azonnal megölte. A sze-renetlenség miatt senkit sem lehet fe-lelőssé tenni, miután a fegyver gondatl-anul volt összeállítva és tulságosan meg volt töltve.

— Leszerelünk! Londonból jelentik: Japán kormányrésztől bejelentették a parlament költségvetési bizottságában, hogy még ebben az évben új tengeralt-tjáró-anahajó, két tengeralttjáró-vadász és egy cirkáló fog a flotta számára épülni.

Veszek aranyat magas napi árban. Régi ékszereket olcsón átalakítok: Or-low ékszerész. Főpostával szemben.

Látta már a Szinkör mozgóban a Nem kértem, ki vagy-ot? Ha nem látta, siessen azonnal megnézni, Ha látta, siessen és nézze meg még egyszer!

— Öt évi börtönre ítélték egy kémke-déssel vádolt katonaszökevényt. Buka-restből jelentik: Ghereben Stefan közle-gény kémkedéssel, dezertálással és fel-lebvalója ellen elkövetett testisértéssel vá-dolva állott a hadbíróóság előtt. A vádolt néhány hónappal ezelőtt átszökött Ma-gyarországra, ahol a debreceni katonai kémelhárító iroda főnökével fontos kato-nai adatokat közölt. Mikor a vaskos in-formációt kellőképpen elhelyezte vissza-akart szökni Romániába, de a határon el-fogták és átadták a katonai hatóságok-nak. A hadbíróóság öt évi elzárásra ítélte a vádoltat.

NAPRÓL NAPRA

Anglia a repülés gyorsasági és mc-gassági világrekordjai mellé visszaszerezte a távrepülés világrekordját is. Nicholas és Gayford angol pilóták a croydoni repülőtérről kiindulva 58 óras repülés után benzinhány miatt nem jutottak el ugyan Fokvárosig, mint ahogy azt tervezték, de leszállás nélkül megtették a délafrikai Capr-öböl, Swakopmund repülőteréig 5300 mérföldet s ezzel új világrekordot állítottak fel.

A berlini Rotterfiverek tényleg a liechtensteini Vaduzban tartózkodnak. Valótlan az, hogy csak a legutóbbi időben szerették volna meg a liechtensteini állampolgárságot, mert ez már 1931-ben megtörtént. Liechtensteinban hangoztatják, hogy a német birodalmi hatóságok részéről semmifele felszólítás sem érkezett Vaduzba, a csödbe került színházi vezetők ügyében, de csödügyben Liechtenstein amugysem szolgáltató ki állampolgárait.

Luzern városa megvásárolni készül Richard Wagner halálának 50 évfordulója alkalmából a Villa Triebseht a vierwaldstaetti tó partján, amelyben a nagy zeneköltő az Istenek alkonyát, a Siegfriedet és a Mesterdalnokokat komponálta.

A hágai rendőrség betiltotta a szélső baloldali művészek kiállítását, mert ez a művészcsoport határozottan tiltakozott a kormány azon rendelkezése ellen, hogy nem ad beutazási engedélyt Gorkijnak.

Melison angol pilóta FranciscSzencgálból startolt az óceánrepülő utra. Még nem érkezett jelentés arról, hogy elérte volna a délamerikai partot.

A lapok jelentései szerint Murray Garsson amerikai munkaügyi államtitkár kijelentette, hogy deportáltatni fogja azokat az idegen irókat és színészeket, akik engedély nélkül tartózkodnak Hollywoodban, vagy akik vétenek az amerikai erkölcsvédelmi törvény ellen. Több filmsztár, köztük Marlene Dietrich és O'Sullivan kijelentették, hogy önként készek Amerika elhagyására. A deportálásokat már a köznapokban meg fogják kezdeni.

A newyorki Metropolitanban előadták Smetana Eladott menyasszony c. operáját. Ez volt a mű első amerikai előadása. A Metropolitan opera gazdag kiállításban hozta ki a dalművet. Az előadásnak sikere volt.

Elstremen „A vádolt hallgat” című új Bergner-film befejezés előtt áll. A művész nő egy ideig Angliában maradt, mert lehetséges, hogy Shaw hozzájárul a Szent Johanna filmre vitelére s akkor a művésznek ennek a filmnek címszerepét is el fogja játszani.

Országos Zsidó Párt clujmegyei tagozat Cluj, P. Unirii 19.

MEGHÍVÓ!

A Zsidó Párt helyi tagozatának választmányi tagjai, akik a f. hó 5-én, vasárnap tartott választmányi ülésre névre szóló meghívást kaptak, ezúton tisztelettel ismételtlen felkérnek, hogy a közelgő községi választások ügyében hozandó határozatok leszögezése végett a f. hó 12-n, vasárnap d. u. 4 órakor a Ferdinand uti neolog iskolában megtartandó folytatólagos választmányi ülésen megjelenni szíveskedjenek. Elnökség.

Gino Rocca: Az orkán. Két kötet. A háború és a léha szerelmek poklát át-szenvedett ifjuság vergődéseinek monu-mentális regénye, amelynek hatalmasan kicsengő, vizgasztaló végső akkordja az hogy az orkán tisztító tüzén átjutott fiataliságnak nem szabad csüggednie, hanem emelt fővel, friss reménnyel kell szembe néznie a mai élet kegyetlen problémái-val. Ára füzve 162, kötve 252 lej. Kapható az Új Kelet könyvosztályában az összeg előzetes beküldése mellett, vagy utánvétellel.

UJ KELET *Legújabb hírek*

A tanítók és tanárok kivonulnak a parlamentből, ha a fizetési redukción nem alkalmazzák az összes tisztviselői kategóriákra

Az ostromállapot ellenére vasárnap egész sereg politikai gyűlés lesz Bukarestben. Csak három hónapra szállítják le a tisztviselők fizetését

Bucuresti, február 9. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Mint tegnapi számunkban megírtuk, Titulescu külügyminiszter Mihaleche társaságában utazott el Genfbe, ahol Romániát a leszerelési konferencián képviseli. Mialatt Románia népszövetségi képviselői a béke érdekében fognak közre működni Genfben, az alatt a kormányznak is sok dolga lesz a különböző belügyi intézkedések miatt ugyancsak harcias ellenzék támadókedvének leszerelésére. Titulescu tárcáját Mironescu vette át, aki a külügyminisztérium vezetésén kívül az ostromállapottal megsulyosított belügyi tárcát is vezeti, és állja nemcsak az ellenzék, de a kormányparti képviselők ostromát is, akik a kutyafuttában megszavazott törvény egyes pontjaiba most találnak hiányosságokat és módosításukat követelik.

A szociáldemokraták akciója

A legélesebb kampányt az ostromállapot ellen a szociáldemokrata párt holnap este összehívott gyűlése intézi, amelynek napirendjén az ostromállapot kérdése és a munkakamarai választások szerepelnek. A szociáldemokrata párt intervenálni fog a miniszterelnöknél az ostromállapotnak a munkakamarai választások idejére való felfüggesztésére. Egyben kéri a munkakamarai választásokra vonatkozó törvény egyik paragrafusának módosítását, amely szerint a választásokon szükséges nyomtatványok költségeit a jelöltek kötelesek viselni.

Amennyiben a kormány ennek a kérdésnek nem tenne eleget, a munkásszaktanács és a szociáldemokrata párt kommunikében fogja közzétenni, hogy visszalép a munkakamarai választásoktól.

Kivonulnak a tanítók és tanárok a parlamentből

Ugyanakkor a kormány rendkívül nehéz perceket okoz a tisztviselői fizetések redukciónak kérdése. A kamara tegnapi viharos ülésén Madgearu tartott záróbeszédet és kérte a kamarát, hogy a tisztviselők fizetésének leszállítására vonatkozó javaslatot szavazzák meg minden további vita nélkül, mert — mint ahogy egyben kijelentette — csak három hónapra, januárra, februárra és márciusra vonatkozik. A kormány nem célja a tisztviselők életlehetőségeit megrontani és nincs szándékában ezt a fizetéselevonást az év többi negyedeire is fenntartani.

Madgearu beszéde után már meg is kezdődött a javaslat felett a szavazás és a napokban a szenátusi ülésre is átvitték. A tisztviselői kar körében a kamarában történtek nagy izgalmat keltenek. A parlament tanító és tanártagjai úgy határoztak, hogy visszavonulnak a parlamentből, ha a kormány nem alkalmazza a fizetésleszállítási kvótát az összes tisztviselői kategóriákra.

Politikai gyűlések Bukarestben

Bucuresti, február 9. Annak ellenére, hogy azokban a városokban, amelyekre az ostromállapotot kiterjesztették, csak a hadtestparancsnokság engedélyével lehet politikai gyűléseket tartani. Bukarestben és a nagyobb tartományi centrumokban

Purimi egyfelvonásosok

Solem Alejchem, Szabó Imre, L. Kobrin Minden egyfelvonásos jogdíjjal együtt 150—200 lej. Jiddisből fordított 3 felvonásosok jogdíjjal 300 lej. Megrendelhető az Uj Kelet könyvostályánál Cluj, Str. Baron L. Pop 10.

politikai összejöveteleket hívtak egybe a pártok. A kormány el van készülve arra, hogy a gyűlésekkel kapcsolatban esetleg kilengések is lehetnek és éppen ezért a rendőrség és sziguranca igazgatóságánál máris bizalmas tanácskozások folynak az esetlegesen szükségessé válható intézkedések életbeléptetésére.

Készül Bukarest új adókatasztere Bucuresti, február 9. A pénzügyminisz-

terium — mint ismeretes — az adóbehajtások új rendszerének megvalósítása céljából a fővárosba új kataszterek felállítását rendelte el. Ezek a munkálatok már folyamatban vannak és a pénzügyminisztérium számítása szerint február 15-ig elkészülnek az új kimutatások. Mihelyt az új kataszter a pénzügyminisztérium rendelkezésére áll, az adókövetési bizottságok megkezdik működésüket.

Németországban egymást követik a politikai gyilkosságok

Berlin, febr. 9. Ma hajnalban Berlin-Charlottenburgban újabb összeütközés volt a nemzeti szocialisták és kommunisták között. Az összeütközés 7 súlyos se-

besültjét kórházba szállították. Königsbergben egy, Hamburgban pedig két halottja volt az újabb összeütközéseknek.

Cuza üdvözlőtávirata Hitlerhez

Bucuresti, február 9. Csak most került nyilvánosságra az a távirat, amit Cuza professzor intézett Hitler Adolfhoz kancellári kinevezése alkalmából. Cuza üdvözlőtáviratának szövege a következő:

„Öccselenciája Adolf Hitlernek, a birodalom kancellárjának Berlin. A L. A. N. C. képviselői a román ka-

marában üdvözik az ön német győzelmét mint a nemzetek általános árja mozgalmanak diadalát a zsidó anarchia és a kommunizmus fölött, amely ellen mi is harcolunk, mert a legnagyobb veszedelmet jelenti a világgazdaságra és a román lételre. Heil Hitler! Aláírva: A. C. Cuza, a L. A. N. C. elnöke.

A közoktatásügyi miniszter „megengedi” a zsidó tanulóknak, hogy görögkeleti hittant tanuljanak

Lélekvásárlás egy miniszteri rendelet tükrében

Cluj-Kolozsvár, február 9. (Az Uj Kelet tud.) Különös rendeletet adott ki a napokban a közoktatásügyi minisztérium. Szó szerint közöljük: „Elevii de rit mozaic, cari nu doresc sa urmeze cursul religii mozaice, sunt liber a urma religia ortodoxa”. Ami azt jelenti, hogy: „A mózes-vallású tanuló, akik nem óhajtnak látogatni a zsidó vallásórákat, szabadon résztvehetnek az ortodox vallásórákon”. A rendelet 5682. sz. alatt jelent meg, a miniszter helyett Al. Ivascu, hivatali főnökként Dem. Teodorescu írta alá.

Mit jelent ez a rendelet? Nem kevesebbet, mint azt, hogy a közoktatásügyi minisztérium megengedi a zsidó felekezeti tanulóknak számára, hogy szabadon választanak a különböző felekezetek hitoktatásai között. És ez speciál, kizárólag a zsidó tanulóifjúságra vonatkozik. Nem vonatkozik azonban egyetlen más felekezethez tartozó tanulóifjúságra, mert ezeknek szigorúan előírja a törvény, hogy saját egyházuk hittanóráit kell hogy látogassák. Sőt mi több: a rendelet azt is előírja, mi történik az ortodox hitoktatásban részesülő zsidó tanulóknak osztályzatával. A minisztérium olyképpen oldja meg ezt a kérdést, hogy a görögkeleti hittanár, amelynek óráit látogatja a zsidó

tanuló, jogosult az illető zsidó növendéket hittanból osztályozni azzal a különbséggel, hogy a jegy mellé iktatják a görögkeleti lelkész bizonyítványának számát.

Sok mindent megéltünk már, de azt hisszük, hogy ez a rendelet példátlanul áll a felekezeti jog elleni támadások történetében. A vallások alkotmányosan biztosított jogainak és egyenlőségének nyílt arcuicsapása ez a rendelet. Nem tudjuk, milyen szándék vezette a közoktatásügyi minisztert, amikor megírta ezt az önkényes rendeletet. Egy azonban nyilvánvaló: miniszteri jóváhagyással szankcionált lélekvásárlás és hittérítés kísérlete. Velünk szemben, ami ellen a legerélyesebben kell tiltakozni a romániai zsidóság.

Súlyos sérelem és támadás ez a zsidóság és a zsidó vallás ellen. A hitközségi autonómia és a vallásszabadság, a zsidóság legszentebb jogainak semmibevevése, amellyel a hittérítés prédájává akarják kiszolgáltatni tanulóifjúságunkat. Ezután hívjuk fel a rendeletre az illetékes zsidó tényezőket és hinni szeretnénk, hogy a rendelet mögött rejlő sötét tendencia távol áll Gusti közoktatásügyi minisztertől.

Földrengés volt Németországban

Berlin, február 9. Baden közepes részében tegnap délután folyamán több ízben megismétlődtek a heves földrengések. A földrengés centruma Rastattban volt. A város számos házán hatalmas repedések támadtak, tüzetek kirakatai, házblokkok törtek össze, a lakásokban lámpák leszakadtak helyükről s butorok egymásra torlódtak.

Egyidejűleg Elzász több pontján földlökések voltak érezhetők. Az anyagi kár jelentéktelen. Sebesülés nem történt.

Matsuoka genfi japán delegátus új javaslatokat terjesztett a népszövetségi főtittkarsághoz

Genf, február 9. Matsuoka kormányától új javaslatokat kapott, amelyeket a fődelegátus előterjesztett a népszövetségi főtittkarsághoz.

Még mindig nem tartják egészen kizártnak, hogy a távolkeleti kérdésben még is sikerül megegyezést létrehozni a 19-es bizottság megállapításai alapján.

Lábát metszették le a vonat kerekéi

Satmar-Szatmár, február 8. Deme Sándor, hatvanhárom éves pettyeni földművest tegnap elütötte a Szamos-hidon az erdő-somkúti személyvonat. A vonat kerekéi lementették az öregember bal lábát. A szerencsétlen embert beszállították a satmári kórházba.

Habsburg Otto Apponyi Albert ravatalánál

Genf, február 9. Habsburg Otto ma délelőtt Genfben érkezett és látogatást tett a Szent József templom halotti kápolnájában Apponyi Albert ravatalánál. A koporsóra virágcsokrot helyezett el, majd részvételátogatást tett az özvegynél.

Délben a Residence szállóban együtt ebédelt gróf Apponyi Györggyel, majd délután visszautazott belgiumi kastélyába.

Szabadlábba helyezték Gyárfás Endrét

Cluj-Kolozsvár, február 9. Pastia vizsgálóbíró ma befejezte a vizsgálatot a kémkedéssel vádolt Gyárfás Endre ügyében és dr. Klein Miksa védő előterjesztésére elrendelte Gyárfás Endre szabadlábba helyezését, az iratokat pedig áttette az ügyészséghez. Az ügyészség a vizsgálóbírói végzés alapján bevonta a kórházban beteg fekvő Gyárfás Endre ágya mellől a börtönört.

— Lezuhant egy angol bombavető repülőgép. Londonból jelentik: A délangliai Salisbury közelében egy nagy bombavető repülőgép lezuhant s motorrobbanás után elégett. Négy utasa életét veszítette a katasztrófánál.

— De Valerát választották újra Irország miniszterelnökévé. Londonból jelentik: Az ir kamara alakuló ülésén De Valerát 82 szavazattal 54 ellenében újra az exekutive elnökévé, miniszterelnökké választották.

Szederkényi Anna: Felzabadtak. A kitűnő írónő a ma asszonyának és vergődő korunknak legizőbb problémáit tárgyalja regényében. Ára csak 32 lej. Kapható az Uj Kelet könyvostályánál.

A Nobel-díjas Galsworthy művei propaganda kiadásban, de kitűnő kiállításban. Egy-egy kötet 4—500 oldal és ára 75 lej. Megjelent kötetek: 1. A vagyon ura, 2. Bíró előtt. 3. A fehér majom. További kötetek havonta. Kapható az Uj Kelet könyvostályánál az összeg és portó előzetes beküldése mellett, vagy utánvétellel.

FRATERNITAS Könyv. és Lapkiadó Rt. nyomása Cluj-Kolozsvár, Strada Baron L. Pop (v. Brassai u.) 10. Telefon 9.77.

Taxa postală plătită în nume No. 224.713-93

da Baron L. P. Telefon: 9-77. Havonta 110, évre 600, egész földre: Havonta félre 6, egész detések díjsza KELET az zsidóság egye keink utány rás megjelölés

Jorga, Hitler

A szívfacsar many elnöke lo pedig Cuzának A kulisszák székén egyarán tóan turbókoltan felüli embe

Most ugy lá idillnek.

Iorga és Cuz

ért.

Az antiszem Hitler kinevezé

Hogy uj era k

ben.

Es hogy jaj

Ezzel szem

a chaplin-bajus

tak. Hogy jotta

helyzetén s hog

sem fog megér

Az ellentm

kása szerint is

igaza van. Me

nően lát.

Csak az álla

vette és veszi k

Iorga látja,

mit sem csinál

nem látta, hog

miniszterelnök.

Mert könny

az ember esel

ászerint esolek

Es ezt Goethe

volna Iorga.

Egy Ünne

Moszkvában

rendezés Wag

venéves fordul

Mintahogya

is fényes keret

Goethe nem

pedig, bár for

a marxista vil

S hogy Mo

emléküket és

tásaik még m

nyét — ez ann

gensen komm

hajolnak a na

tekintetnélkül

ilyen felfogás

telme felül, hog

ságtalanságok

Mindenesetr

ez.

Annak bizo

nagszerűsége,

megszólaltatás

féleségének ab

tok, amelyeket

nézeti állásfog

értéktelenné, ha

ség, a tehetség

A művészet

eszköze s ezt se

ka teljessége

százalékosan. E